

Ἀλαβάρχης, βλ. [Ἀραβάρχης](#).

Ἀλαβαρχία[ἄλ], ἡ, το αξίωμα του *Ἀλαβάρχου*, στην Αίγυπτο, *ἐξ Ἀλαβαρχίης [ἴ]*, σε Ανθ.

ἀλάβαστο-θήκη, ἡ, θήκη για κοσμήματα από ἀλάβαστρο, σε Δημ.

ἀλάβαστος, [ἄλᾶ-], ὁ, κουτί ή κασετίνα από ἀλάβαστρο, σε Ηρόδ., Αριστοφ. κ.λπ.· *ἀλάβαστρος* είναι ο μεταγεν. τύπος στους Εβδ., σε Κ.Δ., Πλούτ.· ουδ. **ἀλάβαστρον**, σε Κ.Δ.· πληθ. *ἀλάβαστρα* ή *-τα*, σε Θεόκρ., Ανθ. (πιθ. ξεν. προέλ.).

ἄλαδε[ἄλ], επίρρ. του ἄλς, προς ή στην θάλασσα, σε Ομήρ. Ιλ. κ.λπ.· επίσης *εἰςἄλασε*, σε Ομήρ. Οδ.

ἀλά-δρομος, [ἄλ], ὁ, σε Αριστοφ. Ὀρν. 1859· είτε από το *ἄλλομαι*, δρόμος με ἄλματα ή από το ἄλς, αγώνας πέρα από τη θάλασσα.

ἀλαζονεία, ἡ (**ἀλαζών**), ψευδής φιλοσοφία, αξίωση, βλέψη, εξαπάτηση, απάτη, αγυρτεία, τσαρλατανισμός, σε Αριστοφ., Πλάτ. κ.λπ.

ἀλαζόνευμα, *-ατος*, τό, εξαπάτηση, απάτη, τσαρλανατισμός, σε Αριστοφ. κ.λπ.

ἀλαζονεύομαι, μέλ. *-εύσομαι*· αποθ.· (*ἀλαζών*)· κομπάζω, κομπορρημονώ, λέγεται για τους Σοφιστές, σε Ξεν.

ἀλαζονικός, *-ή*, *-όν* (*ἀλαζών*), κομπορρήμων, καυχησιάρης, φανφαρόνος, σε Ξεν.· επίρρ. *-κῶς*, σε Πλούτ.

ἀλαζών[ἄλ], *-όνος*, ὁ, ἡ (*ἄλη*), κυρίως, **I**. περιπλανώμενος, πλανόδιος· ἔπειτα, αυτός που ψευδώς κομπάζει, απατεώνας, τσαρλατάνος, για τους Σοφιστές, σε Αριστοφ., Πλάτ. κ.λπ. **II**. ως επίθ., κομπορρήμων, καυχησιάρης, φανφαρόνος, Λατ. *gloriosus*, σε Ηρόδ., Πλάτ.

ἀλάθεια, *ἀλαθής*, Δωρ. αντί *ἀλήθ-*.

ἀλαθεῖς, Δωρ. αντί *ἀληθεῖς*, μτχ. αορ. α' του *ἀλάομαι*.

ἀλαίνω[ἄλ] = *ἀλάομαι*, περιπλανιέμαι, σε Αισχύλ., Ευρ.· *ἀλ. πόδα*, περιπλανιέμαι πεζός, στον ίδ.

ἀλακάτα, ἡ, Δωρ. αντί *ήλακάτη*.

ἀλαλά, Δωρ. αντί *ἀλαλή*.

ἀλαῶγή, ἡ, κραυγή, σε Σοφ.

ἀλάλαγμα, *-ατος*, τό, = το επόμ., σε Πλούτ.

ἀλαλαγμός, ὁ, **I**. = *ἀλαλαγή*, σε Ηρόδ. **II**. δυνατός, μεγάλος θόρυβος, *τυμπάνων*, *αύλοῦ*, σε Ευρ.

ἀλαλάζω, μέλ. *-άξομαι*, αόρ. α' *ήλάλαξα*, ποιητ. *ἀλάλαξα*· (σχημ. από την κραυγή *ἀλαλαί*, όπως τα *ἐλελίζω*, *όλολύζω* από παρόμοιους ήχους)· **I**. **1**. εγείρω, υψώνω πολεμική κραυγή, σε Ξεν.· με σύστ. αντ., *νίκην ἀλαλάζειν*, εγείρω, υψώνω φωνή, κραυγή νίκης, σε Σοφ. **2**. γενικά, κραυγάζω ή φωνάζω δυνατά, λέγεται για τον Βάκχο και τις Βάκχες, σε Ευρ. **3**. σπανίως λέγεται για κραυγή πόνου, *ήλάλαζε δυσσθησκων φόνω*, στον ίδ. **II**. σπανίως επίσης για άλλους ήχους εκτός της φωνής, ηχώ δυνατά, ηχώ μεταλλικά, *κουδουνίζω*, *καμπανίζω*, σε Κ.Δ.

ἀλαλαίήαλαλαί[ἄλ], επιφών. χαράς, σε Αριστοφ.

ἀλαλατός, ὁ, Δωρ. αντί *ἀλαλητός*.

ἀλαλή[ἄλᾶ], Δωρ. *ἀλαλά*, ἡ, μεγάλη, δυνατή κραυγή, σε Ευρ.· ιδίως η ιαχή με την οποία γινόταν η έναρξη της μάχης, απ' όπου η πολεμική κραυγή, σε Πίνδ. (ηχομμ., πρβλ. [ἀλαλαί](#)).

ἀλάλημαι[ἄλᾶ], παρακ. του ἀλάομαι, χρησιμ. μόνο με ενεστ. σημασία (η μηχ. ἀλαλήμενος παίρνει τον τονισμό του ενεστ.), περιπλανιέμαι ή περιφέρομαι ως επαίτης, σαν ζητιάνος, σε Ομήρ. Οδ.· λέγεται για ναύτες, στο ίδ.

ἀ-λάλητος[λᾶ], -ον (λαλέω), ἀρρητος, ἀνέκφραστος, ἀνείπωτος, σε Ανθ., Κ.Δ.

ἀἰάλητος, Δωρ. -ἄτος, -οῦ, ὁ (ἀλαλή), **I.** κραυγή νίκης, σε Ομήρ. Ιλ.· πολεμική ἰαχή, στον ίδ., Ησίοδ. **2.** σπανίως, κραυγή πόνου, θλίψης ή θρήνου, σε Ομήρ. Ιλ. **II.** δυνατός, ἰσχυρός θόρυβος, ἀύλων, σε Ανθ.

ἄλαλκε[ἄλ], γ' ενικ. ἀόρ. β' (επίσης β' προσ. προσ.).· Επικ. γ' ενικ. υποτ. ἀλάλκησι· ευκτ. ἀλάλκοις, -κοι, -κοιεν· απαρ. ἀλαλκεῖν, Επικ. ἀλαλκόμεναι, -έμεν· μηχ.

ἀλαλκῶν· ἀπομακρύνω ή ἀπωθῶ, τί τινι, κάτι ἀπό κάποιον, σε Ομήρ. Ιλ. κ.λπ.·

σπανιότερα τί τινος, στο ίδ. [Από *ἄλαλκ* παράγονται *ἄλαλκε*, *ἀλκή*, *ἄλκαρ*, *ἄλκιμος*, *ἀλέξω*· ὅμοια με *ἄρακ* (βλ. *Λ*, *λ IV*)], απ' ὅπου *ἀρκέω*, Λατ. arceo, arx, arca).

ἄλαλκομενηῖς, -ῖδος, επίθετο της Αθηνάς, πιθ. ἀπό το ἀλαλκεῖν, η Προστάτιδα, σε Ομήρ. Ιλ.

ἀλαλκομένησις —ειος, ὁ, Βοιωτ. μήνας, που στους Αττ. ἀντιστοιχεί προς τον *Μαιμακτηριῶνα*, σε Πλούτ.

ἄ-λάλος, -ον, ἀναυδος, βωβός, σε Κ.Δ.

ἀλαλύκτημαι[ἄλᾶ], παρακ. που σχηματίστηκε με ἀναδιπλασ. ἀπό το *ἀλυκτέω, εἶμαι βαθιά ταραγμένος, σε Ομήρ. Ιλ.· πρβλ. [ἀλυκτάζω](#).

ἀ-λάμπετος, -ον (α στερητικό λάμπω), αὐτός που δεν ἔχει φως, σκοτεινός, σε Ομηρ. Ὑμν.· λέγεται για τον Κάτω Κόσμο, σε Σοφ.

ἀ-λαμπής, -ές, = το προηγ. *ἀλ. ἡλίου*, **1.** αὐτός που βρίσκεται ἔξω ἀπό το φως του ἡλίου, ἀνήλιαγος, σε Σοφ. **2.** μεταφ., ἀσημος, ἀδοξος, σε Πλούτ.

ἀλάομαι[ἄλ], Επικ. γ' πληθ. ἀλῶνται, Επικ. προσ. ἀλώ· παρατ. ἡλώμην, Επικ. γ' ενικ. ἄλᾶτο· μέλ. ἀλήσομαι· Επικ. ἀόρ. α' ἀλήθην, Δωρ. μηχ. ἄλᾶθεις· πρβλ.

[ἀλάλημαι](#) — Παθ. (ἄλη)· **I.** περιπλανιέμαι, παραπλανῶμαι, ξεστρατίζω ή περιφέρομαι, σε Όμηρ. κ.λπ.· περιπλανιέμαι μακριά ἀπό την πατρίδα, εἶμαι ἐξόριστος, σε Σοφ.· με αιτ. τόπου, *ἀλ. γῆν*, περιπλανιέμαι στην χώρα, στον ίδ. **2.** με γεν., περιπλανιέμαι μακριά ἀπό, σταματῶ, παύω, διακόπτω, χάνω την ευχαρίστηση, *εὐφροσύνας*, σε Πίνδ.· *τῆς πάροιθ' εὐπραξίας*, σε Ευρ. **II.** μεταφ., τριγυρίζει ο νους μου, εἶμαι ἀναστατωμένος, ἀλλόφρων, ἔξαλλος ἀπό ἀνησυχία, σε Σοφ.

ἀλᾶός, -όν, αὐτός που δεν βλέπει, τυφλός, σε Ομήρ. Οδ., Τραγ. κ.λπ.· ἔλκος ἀλαόν, ἐκτυφλωτική πληγή, δηλ. τύφλωση, στον ίδ. (κοινῶς θεωρεῖται ως σύνθετο ἀπό το α στερητικό και το λάω νίдео).

ἀλᾶο-σκοπία, Ιων. -ιή, ή (σκοπέω), τυφλή, δηλ. ἀνωφελής σκοπία, ἀπρόσεκτη, επαγρύπνηση, σε Όμηρ., Ησίοδ.

ἀλᾶώω, μέλ. -ώσω (ἀλαός), ἀποτυφλώνω, τυφλώνω, στερῶ την ὄραση, *ὀφθαλμοῦ*, λέγεται για μάτι, σε Ομήρ. Οδ.

ἀλᾶπαδνός, -ή, -όν (ἀλαπάζω), ἐξαντλημένος, ἀνίσχυρος, ἀδύναμος, ἀδυνάτου χαρακτήρα, διστακτικός, ἀνανδρος, σε Όμηρ., Ησίοδ.· συγκρ. *ἀλαπαδνότεροι*, σε Ομήρ. Ιλ.

ἀλᾶπάζω[ἄλ], Επικ. παρατ. ἀλάπαζαν· μέλ. -άξω· Επικ. ἀόρ. α' ἀλάπαξα· ἀδειάζω, στραγγίζω, ἐξαντλώ, σε Ομήρ. Οδ.· *ἀλ. πόλιν*, την ληλατῶ, σε Ομήρ. Ιλ.· και για ἀνδρες καταστέφω, στο ίδ. (Από τη *ἄλαπ* με προθεμαστικό α πρβλ. [λαπάσσω](#))

ἄλας, -ἄτος, τό (ἄλς), αλάτι, σε Κ.Δ., Πλούτ.

ἄλαστέω, μτχ. αορ. α' ἄλασθήσας (ἄλαστος), είμαι γεμάτος οργή, σε Ομήρ. Ιλ.

ἄλάστορος, -ον, αυτός που βρίσκεται υπό την επίδραση ενός ἄλάστορος, αυτός που υποφέρει σκληρή μεταχείριση, σε Σοφ.

ἄ-λαστος, Ιων. ἄ-ληστος, -ον (λήθομαι), **1.** αλησμόνητος, ἀφόρητος, ακατάπαυστος, πένθος, ἄχος, σε Όμηρ.· ουδ. ως επίρρ., συνεχώς, σε Ομήρ. Οδ. **2.** λέγεται για πρόσωπα, ἄλαστε, καταραμένε, ἄθλιε! σε Ομήρ. Ιλ., Σοφ.

ἄλάστωρ, -ορος, ὁ, **I.** Τιμωρός Θεά, καταστροφικός ἄγγελος, σε Τραγ.· ἄλ. ούμός, σε Σοφ.· βουκόλων ἄλάστωρ, η πληγή, η μάλιστα των βοσκών, λέγεται για το λιοντάρι της Νεμέας, στον ίδ. **II.** Παθ., αυτός που πάσχει, υποφέρει από εκδίκηση, ἄθλιος, καταραμένος, σε Αισχύλ., Δημ. (Είτε από το ἄλαστος είτε από το ἄλάομαι, αυτός που κάνει κάποιον να περιπλανιέται).

ἄλάτας, ἄλατεία, Δωρ. αντί ἀλήτης, ἀλητεία.

ἄλάτιον, τό, υποκορ. του ἄλας, σε Αίσωπ.

ἄλατο, Δωρ. αντί ἤλατο, **I.** γ' ενικ. αόρ. α' του ἄλλομαι. **II.** ἄλατο, γ' ενικ. παρατ. του ἄλάομαι.

ἄλαωτός, -ύος, ἡ (ἄλαώω), τύφλωση, σε Ομήρ. Οδ.

ἄλγεινός, -ή, -όν (ἄλγος), Αττ. αντί Επικ. ἄλεγεινός, **I.** αυτός που προκαλεί, που δίνει πόνο, οδυνηρός, θλιβερός, σε Τραγ., Θουκ.· επίρρ. -ῶς, σε Σοφ., Πλάτ. **II.** σπανίως με Παθ. σημασία, αισθανόμενος πόνο, αυτός που υποφέρει βαριά, πάσχων, σε Σοφ.· πρβλ. [ἄλγιων](#), -ιστος.

ἄλγέω, μέλ. -ήσω (ἄλγος), **I.** **1.** αισθάνομαι σωματικό πόνο, υποφέρω, σε Ομήρ. Ιλ., Ηρόδ. κ.λπ.· το μέρος που πάσχει σε αιτ.· ἄλγ. ἤπαρ, σε Αισχύλ.· τὸν δάκτυλον, τὰ ὄμματα, σε Πλάτ. **2.** υφίσταμαι συμφορά, σε Ομήρ. Οδ. **II.** νιώθω πόνο στην ψυχή, θλίβομαι, ταράζομαι ή βασανίζομαι, ἄλγεῖν ψυχὴν, φρένα, σε Ηρόδ., Ευρ. κ.λπ.· ἄλγ. τινί, λυπάμαι για κάτι, σε Ηρόδ., Σοφ.· ἐπὶ τινι, στον ίδ.· διὰ τι, σε Ηρόδ.· περὶ τι ή τινος, σε Θουκ.· με γεν., σε Αισχύλ.· με αιτ., ἄλγῳ μὲν ἔργα, στον ίδ.· με μτχ., ἤλγησ' ἀκούσας, σε Ηρόδ.

ἄλγηδών, -όνος, ἡ (ἄλγέω), **I.** αίσθημα πόνου, πόνος, σωματικός πόνος, σε Ηρόδ., Ευρ. κ.λπ. **II.** λέγεται για ψυχικό πόνο, πόνος, θλίψη, οδύνη, σε Σοφ., Ευρ. κ.λπ.

ἄλγημα, -ατος, τό (ἄλγέω), πόνος, πάθημα, σε Σοφ., Ευρ.

ἄλγησις, -εως, ἡ (ἄλγέω), οδυνηρός, θλιβερός, σε Ησιόδ.

ἄλγινόεις, -εσσα, -εν (ἄλγος), επώδυνος, θλιβερός, σε Ησιόδ.

ἄλγιων[ι], -ον, ἄλγιστος, -η, -ον, ανώμ. συγκρ. και υπερθ. του ἄλγεινός, σχημ. από το ουσ. ἄλγος (ὅπως καλλιῶν, -ιστος από το κάλλος, αἰσχίων, -ιστος από το αἴσχος)· οδυνηρότερος ή οδυνηρότατος, θλιβερός ή βασανιστικός, δυσάρεστος· στον συγκρ. ο Όμηρ. παραδίδει μόνο το ουδ. ἄλγιον, τόσο το χειρότερο, τόσο το δυσκολότερο· ἤτ' ἀλγίστη δαμάσασθαι (λέγεται για μουλάρι), σε Ομήρ. Ιλ. (Στον Όμηρ. ἄλγιον, αλλά ἰ πάντα σε Αττ.).

ἄλγος, -εος, τό, **I.** **1.** σωματικός πόνος, σε Ομήρ. Ιλ., Σοφ. **2.** ψυχικός πόνος, θλίψη, λύπη, σε Όμηρ. **II.** οτιδήποτε προκαλεί πόνο, σε Βίωνα, σε Ανθ.

ἄλγύνω[υ], Ιων. γ' ενικ. παρατ. ἄλγύνεσκε· μέλ. -ῦνῶ, αόρ. α' ἤλγυνα — Παθ., με Μέσ. μέλ. ἄλγυνοῦμαι (σε Παθ. σημασία), αόρ. α' ἤλγύνθη· (ἄλγος)· πονώ, θλίβω, λυπώ, τινά, σε Αισχύλ. κ.λπ. — Παθ., θλίβομαι για κάτι, τινί, σε Σοφ.· ἐπὶ τινι, σε Ευρ.· τι, σε Σοφ.· με μτχ.· εἰσιδοῖσα ἤλγύνθη· σε Αισχύλ.

άλδαινω (VΛΛΔ), μόνο σε ενεστ. και παρατ., εκτός από Επικ. γ' ενικ. αόρ. β' ἤλδ'ανε· Ενεργ. του *άλδῆσκω*, κάνω κάτι να αυξηθεί, *μέλε' ἤλδανε ποιμένοι λαῶν*, ενδυνάμωσε τα μέλη του, σε Ομήρ. Οδ.· αυξάνω, πληθύνω, *άλδαινειν κακά*, σε Αισχύλ.

άλδῆσκω, **I.** αυξάνομαι, γίνομαι ισχυρός, σε Ομήρ. Ιλ. **II.** μτβ. *άλδαινω*, σε Θεόκρ. **άλέα** (A) [ǎ], Ιων. *άλῆη*, ἡ (άλέομαι), διαφυγή, απόδραση, σε Ομήρ. Ιλ.· με γεν., καταφύγιο, άσυλο από, *ύετοῦ*, σε Ησίοδ.

άλέα (B) [ǎ], Ιων. *άλῆη*, ἡ, θερμότητα, ζέστη, σε Ομήρ. Οδ., Αριστοφ. (αμφιβ. προέλ.).

άλεινῶ, αόρ. α' *άνα* (άλέα B), **I.** ζεσταίνω, θερμαίνω, σε Αριστ. **II.** αμτβ., γίνομαι θερμός, σε Αριστοφ.

άλεασθαι, άλέασθε, Επικ. απαρ. αορ. α' και β' πληθ. του *άλέομαι*· **άλέαιτο**, γ' ενικ. ΕΥΚΤ.

άλεγεινός, -ή, -όν, Επικ. αντί *άλεγινός*, σε Όμηρ.· με απαρ., *ίπποι άλεγεινοί δαμήμεναι*, δύσκολοι να δαμαστούν, σε Ομήρ. Ιλ.

άλεγιζω, Επικ. ρήμα, μόνο σε ενεστ. και παρατ., (*άλέγω*), μεριμνώ για κάτι, φροντίζω για, σε Όμηρ. πάντα με άρνηση, με γεν. πράγμ., *τῶν μὲν ἄρ' οὐκ άλέγιζε πατήρ*, σε Ομήρ. Ιλ.· απόλ., προσέχω, μεριμνώ, φροντίζω, στο ίδ.

άλεγύνω[ῦ], αόρ. β' *άλέγῦνα*, (*άλέγω*) φροντίζω, επιμελούμαι, με αιτ., *άλλας δ' άλεγύνετε δαίτας*, βρείτε το γεύμα σας αλλού· *δαίτ' άλέγυνον*, για προσκεκλημένους· *άλλά, δαίτας εἴσας*.. *άλεγύνειν*, προετοιμάζω γεύμα για φιλοξενούμενους, όλα σε Ομήρ. Οδ.

άλέγω, μόνο σε ενεστ., **I.** μεριμνώ, φροντίζω, κυρίως με άρνηση· **1.** απόλ., *ούκ άλ.*, δεν με νοιάζει, δεν φροντίζω, Λατ. *negligo*, σε Όμηρ.· *κύνες οὐκ άλέγουσαι*, αδιάφοροι, άμυαλοι, παράτολμοι, απερίσκεπτοι σκύλοι, σε Ομήρ. Οδ.· χωρίς άρνηση, *άλέγουσι κιοῦσαι*, περπατούν με πολλή προσοχή· **II.** με πτώση, **1.** με γεν., φροντίζω για, σε Ομήρ. Οδ., Αισχύλ. **2.** με αιτ., προσέχω, εκτιμώ, σέβομαι, σε Ομήρ. Ιλ.· χωρίς άρνηση, *όπλαάλέγουσιν*, φροντίζουν για, σε Ομήρ. Οδ. (πιθ. από τη VΛΕΓ = LIG, σε Λατ. *re-ligio*, α *ευφωνικό*).

άλεινός, -ή, -όν (άλέα B), ανοικτός, εκτεθειμένος στον ήλιο, προσήλιος, θερμός, ζεστός, *χώρη*, σε Ηρόδ., Ξεν.

άλεινῶ[ǎ], Επικ. ρήμα, μόνο σε ενεστ. και παρατ.· (άλέαB)· αποφεύγω, αποκλίνω, με αιτ., σε Ομήρ. Οδ.· με απαρ., *κτεῖναι άλέεινε*, απέφυγε να τον σκοτώσει, σε Ομήρ. Ιλ.

άλήη, Επικ. αντί *άλέα*.

άλης, -ές, σαν το *άλεινός*, θερμός στον ήλιο, *ύπνος*, σε Σοφ.

άλειατα, τά (άλέω), σταρένιο αλεύρι, σε Ομήρ. Οδ.· πρβλ. **άλευρον**.

άλειμμα, -ατος, τό (άλείφω), οτιδήποτε χρησιμεύει για επάλειψη, αλοιφή, λίπος, λάδι, σε Πλάτ.

άλείπτης, -ου, ό (άλείφω), αυτός που επαλείφει, ο δάσκαλος στα γυμνάσια, σε Αριστ.· μεταφ., δάσκαλος, σε Πλούτ.

άλείς, -εῖσα, -έν, μτχ. Παθ. αορ. β' του *εἶλω*· βλ. **εἶλω** II.

άλεισον[ǎ], τό, ποτήρι, κύπελλο, *χρῦσειον*, σε Όμηρ. (άγν. προέλ.).

άλείτης, -ου, ό (άλέομαι), αυτός που ξεφεύγει, διαφεύγει της τιμωρίας,

παραβότης αιματωλός σε Όμηρ.

ἄλειφα, τό, ισοδύν. τύπος του επόμ., σε Ησίοδ., Αισχύλ. κ.λπ.

ἄλειφαρ, -ατος, τό (ἄλειφω), I. λάδι για επάλειψη, αλοιφή, λάδι, σε Όμηρ. II.

γενικά, οτιδήποτε χρησιμεύει για επίχριση, για σφράγισμα αγγείων κρασιού, πίσσα ή ρητίνη, σε Θεόκρ.

ἄλειφω, μέλ. -ψω, αόρ. α' ἤλειψα, Επικ. ἄλειψα· παρακ. ἀλήλιφα — Μέσ. αόρ. α' ἤλειψάμην, Επικ. ἄλ- I. Παθ. μέλ. ἀλειφθήσομαι, αόρ. α' ἤλειφθην, παρακ.

ἀλήλιμμα. (Από τη ΝΛΙΠ με α προθηματικό, βλ. [λίπος](#)), αλείφω με λάδι, λαδώνω το δέρμα, όπως γινόταν μετά το λουτρό, ή πριν από τις γυμνικές ασκήσεις· το Ενεργ. αναφέρεται στην ενέργεια άλλου, το Μέσ. στην ενέργεια του ίδιου, σε Ομήρ. Ιλ.· συχνά συντάσσεται με το λίπα ή λίπ' ἐλαίω (βλ. [λίπα](#))· μεταφ., προετοιμάζω όπως στους γυμνικούς αγώνες, κεντρίζω, παρακινώ, σε Πλάτ. κ.λπ. II. όπως το ἐπαλείφω, βάζω, επιθέτω έμπλαστρο, οὐατα ἀλεῖψαι, βουλώνω τα αυτιά, σε Ομήρ. Οδ.

ἄλειψις, -εως, ἡ, επάλειψη, μέθοδος ή τρόπος ή έθιμο επάλειψης, σε Ηρόδ.

ἄλεκτορίσκος, ὁ, υποκορ. του ἀλέκτωρ, πετεινάρι, σε Βάβρ.

ἄλεκτορο-φωνία, ἡ, (ἄλέκτωρ, φωνή), κράξιμο κόκκορα, δηλ. η τρίτη βάρδια της νύχτας, σε Αίσωπ., Κ.Δ.

ἄ-λεκτρος, -ον (λέκτρον), ανύμφευτος, ανύπαντρος, άγαμος, σε Σοφ. κ.λπ. ἄλεκτρ', ἄνυμφα γάμων ἀμιλλήματα, παρόμοιο με το γάμος άγαμος, δηλ. παράνομος, ανίερος, ανόσιος γάμος, στον ίδ.· ἄλεκτρα γηράσκουσαν, ως επίρρ., στον ίδ.

ἄλεκτρύαινα, ἡ, όρνιθα, κότα, σε Αριστοφ.

ἄλεκτρυών[ᾶ], -όνος, ὁ, I. κόκκορας, σε Θεόγν. κ.λπ. II. = ἡ ἄλεκτρύαινα, όρνιθα, κότα, σε Αριστοφ.

ἄλέκτωρ[ᾶ], -ορος, ὁ = ἄλεκτρυών, κόκκορας, σε Αισχύλ. κ.λπ. (αμφίβ. προέλ.).

ἄλέκω[ᾶ], απωθώ, απομακρύνω, σε Ανθ.· βλ. [ἄλαλκε](#).

ἄλέματος, ἄλεμάτως, Δωρ. αντί ἤλεμ-

ἄλενήάλέν, μτχ. Παθ. αορ. β' ουδ. του εἶλω.

Ἀλεξανδριστής, -οῦ, ὁ, οπαδός, θιασιώτης του Αλεξάνδρου, σε Πλούτ.

ἄλέξ-ανδρος, -ου (ἄνήρ), I. υπερασπιστής, αμύντωρ, πόλεμος, σε Επιγρ. παρά Διοδ.

II. το συνηθισμένο όνομα του Πάρη σε Ομήρ. Ιλ.· πρβλ. Αισχύλ. Αγ. 61. 363.

Ἀλεξανδρ-ώδης, -εσ (εἶδος), αυτός που είναι όμοιος με τον Αλέξανδρο, σε Μένανδρ.

ἄλεξ-άνεμος, -ον (ἄλέξω), αυτός που κρατά μακριά, απομακρύνει τον άνεμο, σε Ομήρ. Οδ.

ἄλέξημα, -ατος, τό (ἄλέξω), υπεράσπιση, προστασία, βοήθεια, σε Αισχύλ.

ἄλέξησις, -εως, ἡ (ἄλέξω), απόκρουση, υπεράσπιση, σε Ηρόδ.

ἄλεξήτειρα, ἡ, θηλ. του επόμ., σε Ανθ.

ἄλεξητήρ, -ἦρος, ὁ (ἄλέξω), αυτός που κρατά μακριά, απομακρύνει, ἄλ. μάχης,

αυτός που αναχαιτίζει την μάχη, υπερασπιστής, υπέρμαχος, προστάτης, σε Ομήρ. Ιλ.

ἄλεξητήριος, -α, -ον (ἄλέξω), 1. ικανός να απομακρύνει, να υπερασπίζει, να προστατεύει, λέγεται για τους θεούς, Λατ. Averrunci, σε Αισχύλ.· ξύλον ἄλ., ρόπαλο για άμυνα, σε Ευρ. 2. ἄλεξητήριον (ενν. φάρμακον), τό, φάρμακο, γιατρικό, προστατευτικό μέσο, σε Ξεν.

ἄλεξήτωρ, -ορος, ὁ = ἄλεξητήρ, σε Σοφ.

άλεξι-άρη[ᾶ], ἦ, (εἴτε ἀπό το *ἀρά*), αὐτή που ἀπομακρύνει τὴν κατάρρα, (εἴτε ἀπό το Ἄρης), αὐτή που προφυλάσσει ἀπὸ θάνατο καὶ ὄλεθρο, σε Ησίοδ.

άλεξι-βέλεμνος, -ον (βέλεμνον), αὐτός που ἀπωθεῖ τὰ βέλη, σε Ἀνθ.

άλεξι-κάκος, -ον, αὐτός που ἀπομακρύνει τὸ κακὸ ἢ τὴν βλάβη, σε Ομήρ. Ἰλ.· με γεν., *δίψης ἄλ.*, σε Ἀνθ.

άλεξι-μβροτος, αὐτός που προστατεύει τοὺς θνητούς, προστάτης τῶν θνητῶν, σε Πίνδ.

άλεξι-μορος, -ον, αὐτός που ἀπωθεῖ τὸν θάνατο, σε Σοφ.

άλεξι-φάρμακον, τό, ἀντίδοτο, γιατρικὸ, φάρμακο, σε Πλάτ.· *ἄλ. τινος*, ἐνός πράγματος, στον ἴδ.

ἀλέξω[ᾶ], Ἐπικ. ἀπαρ. *ἀλεξέμεναι, -έμεν· μέλ. ἀλεξήσω*, ἀόρ. α' εὐκτ. *ἀλεξήσειε* — Μέσ. μέλ. *ἀλεξήσομαι*. Ἐκτός ἀπὸ αὐτοὺς τοὺς χρόνους (που σχηματίστηκαν ἀπὸ τὸ *ἀλεξέω*), συναντᾶμε κι ἄλλους ἀπὸ τὸ *ἀλέκω*, μέλ. **ἀλέξω**, Μέσ. *ἀλέξομαι*, ἀόρ. α' ἀπαρ. *ἀλέξασθαι*. (Ἀπὸ τὴν *ἄλκ*, βλ. **ἄλαλκε**), **1.** ἀπωθῶ ἢ ἀπομακρύνω, ἀποτρέπω ἢ ἀποκρούω· με αἰτ. πράγμ., *Ζεὺς τό γ' ἀλεξήσειε*, σε Ομήρ. Ὀδ.· με αἰτ. πράγμ. καὶ δοτ. προσ., *Δαναοῖσιν ἀλεξήσειν κακόνῃμαρ*, θὰ τὸ ἀποτρέψει ἀπὸ αὐτοὺς, σε Ομήρ. Ἰλ. κ.λπ.· ἔπειτα με δοτ. προσ. μόνο, βοηθῶ, υπερασπίζω, στο ἴδ., σε Ξεν.· ἀπόλ., παρέχω βοήθεια, σε Ομήρ. Ἰλ. — Μέσ., ἀπομακρύνω ἀπ' τὸν εαυτὸ μου, υπερασπίζω τὸν εαυτὸ μου ἐναντί, με αἰτ., στο ἴδ.· ἀπόλ., υπερασπίζω τὸν εαυτὸ μου, στο ἴδ., σε Σοφ. **2.** Μέσ. ἐπίσης, ἀμείβω, ἀνταμείβω, ἀνταποδίδω, ξεπληρώνω, *τοὺς εὔ καὶ κακῶς ποιοῦντας ἀλεξόμενος*, σε Ξεν.

ἀλέομαι[ᾶ], συνηρ. **ἀλεῦμαι**, Ἐπικ. *ἀλεύομαι*· παρατ. *ἀλέοντο*, ἀόρ. α' *ἠλευάμην*, ἀπαρ. *ἀλέασθαι, ἀλεύασθαι*, μτχ. *ἀλευάμενος*. (Πιθ. ἀπὸ τὴν ἴδια ρίζα με τὸ *ἀλάομαι*· πρβλ. **ἀλύσκω**)· ἀποθ.· **1.** ἀποφεύγω, ἀποκλίνω, με αἰτ. πράγμ., *ἔγχεα ἀλεώμεθα, ἠλευάτο ἔγχος, ἀλεύατο κῆρα, ἀλεώμεθα μῆνιν, τὸ κῆτος ἀλέαιτο*, ὅλα στὴν Ομήρ. Ἰλ.· σπανίως με αἰτ. προσ., *θεοὺς ἀλέασθαι*, στο ἴδ.· με ἀπαρ., ἀποφεύγω νὰ κάνω κάτι· *ἀλεύεται* (Ἐπικ. γ' ἐνικ. υποτ. ἀντί -*ηται*), *ἠπεροπεύειν*, σε Ομήρ. Ὀδ. **2.** ἀπόλ., φεύγω γιὰ νὰ διαφυλάξω τὴν ζωὴ μου, τὸ βάζω στα πόδια, *τὸν μὲν ἀλευάμενον τὸν δὲ κτάμενον*, σε Ομήρ. Ἰλ.· *οὔτε φυγέειν δύνατ' οὔτ' ἀλέασθαι*, στο ἴδ.

ἄλεσσα, Ἐπικ. ἀντί *ἠλεσα*, ἀόρ. α' τοῦ *ἀλέω*.

ἀλέτης, -ου, ὁ (ἀλέω), αὐτός που ἀλέθει, βλ. **ὄνος** II. 2.

ἀλετός, ὁ (ἀλέω), ἀλεσμα, σε Πλούτ.· πρβλ. **ἀλητός**.

ἀλετρεύω, μέλ. -*εύσω (ἀλέω)*, ἀλέθω, σε Ομήρ. Ὀδ.

ἄλε-τρίβανος[ᾶ, ἰ], ὁ (ἀλέω, τρίβω), αὐτός που ἀλέθει ἢ κοπανίζει ἢ τρίβει, κόπανος, γουδοχέρι, σε Ἀριστοφ.

ἀλετρίς, -ίδος, ἡ (ἀλέω), δούλη που ἀλέθει σιτάρι, *γυνὴ ἀλετρίς*, σε Ομήρ. Ὀδ.

ἄλευ, ποιητ. ἀντί *ἄλευε*, προστ. τοῦ *ἀλεύω*.

ἄλευαι, Ἐπικ. ἀόρ. α' προστ. τοῦ *ἀλέομαι*· **ἀλεύατο**, Ἐπικ. γ' ἐνικ. οριστ.

ἄλευρον[ᾶ], τό, κυρίως σε πληθ. **ἄλευρα**, (*ἀλέω*), σταρένιο ἀλεύρι, που διακρίνεται ἀπὸ τὰ *ἄλφιτα* (κριθαρένιο ἀλεύρι), σε Ηρόδ. κ.λπ.

ἀλεύω, ἀπομακρύνω, ἀπωθῶ, κρατῶ μακριά· προστ. ἀορ. α' *ἄλευσον ὕβριν*, σε Αἰσχύλ.· *κακὸν ἀλεύσατε*, στον ἴδ.· ἀπόλ. σε ἐνεστ. *ἄλευ*, ἀντί *ἄλευε*, ἀπόφευγε, ἀποστρέψου τὸ κακὸ, στον ἴδ. — Μέσ. *ἀλεύομαι*, βλ. **ἀλέομαι**.

ἀλέω[ᾶ], παρατ. ἤλουον, αόρ. α' ἤλεσα, Επικ. ἄλεσσα, παρακ. ἀλήλεκα — Παθ. παρακ. ἀλήλεσμαι ἢ -εμαι· ἀλέθω, συντριβῶ, τρίβω, κοπανίζω, σε Ομήρ. Οδ. (Από τη VΑΛ προήλθαν επίσης τα ἀλήθω, ἀλείατα, ἄλευρον, ἄλως, ἀλωή).

***ἀλέω**, χρησιμ. μόνο ως Μέσ. ἀλέομαι.

ἀλεωρή, Αττ. -ρά, ἢ (ἀλέομαι), **1.** αποφυγή, διαφυγή, σε Ομήρ. Ιλ., Ηρόδ. **2.** με γεν., μέσο, τρόπος αποφυγής, οχύρωμα ἢ καταφύγιο από, *δηϊῶν ἀνδρῶν*, σε Ομήρ. Ιλ.· απόλ., χαράκωμα, αμυντικό ἔργο, στο ίδ., σε Ηρόδ.

ἄλη[ᾶ], ἢ, **I. 1.** αέναη, διαρκής περιπλάνηση, σε Ομήρ. Οδ. κ.λπ. **2.** περιπλάνηση του πνεύματος, απόσπαση προσοχής, σύγχυση, παραφροσύνη, σε Ευρ. **II.** Ενεργ., ἄλαι βροτῶν δύσορμοι, λέγεται για τρικυμίες που κάνουν τους ανθρώπους να περιπλανιώνται χωρίς λιμάνι και ανάπαυση, σε Αισχύλ.· πρβλ. [ἀλύω](#).

ἀλήθειᾶ[ᾶ], ἢ, Δωρ. ἀλάθεια· Επικ. επίσης ἀληθειᾶ· (ἀληθής)· **I.** αλήθεια· **1.** αλήθεια, αντίθ. προς το ψεύδος, *παιδὸς πᾶσαν ἀλ. μυθεῖσθαι*, το να λέει κάποιος ολόκληρη την αλήθεια για το παιδί, σε Ομήρ. Οδ.· ομοίως και, *χρᾶσθαι τῇ ἀλ.*, σε Ηρόδ.· ἢ ἀλ. *περὶ τινος*, σε Θουκ. **2.** αλήθεια, πραγματικότητα, αντίθ. προς το φαίνεσθαι, φαινόμενο, *τῶν ἔργων ἢ ἀλ.*, στον ίδ. **3.** επιρρ. χρήσεις, *τῇ ἀληθείᾳ*, τω ὄντι, αληθῶς, στον ίδ.· *σπανίως ἀληθείᾳ*, σε Πλάτ.· *ἐπ' ἀληθείας*, αληθῶς, τω ὄντι, σε Δημ.· *μετ' ἀληθείας*, σε Ξεν.· *κατ' ἀλήθειαν*, σε Αριστ. **II.** ο χαρακτήρας του ἀληθοῦς, πιστότητα, ειλικρίνεια, ευθύτητα, φερεγγυότητα, ντομπροσύνη, ευθύτητα χαρακτήρα, σε Ηρόδ. κ.λπ.

ἀληθεύω, μέλ. -σω (ἀληθής), **I.** λέω την αλήθεια, σε Αισχύλ. κ.λπ.· *τάς δέκα ἡμέρας ἠλήθευσε*, σωστά προείπε για τις δέκα μέρες, σε Ξεν.· *ἀλ.τούς ἐπαίνους*, αποδεικνύω τους επαίνους αληθινούς, σε Λουκ. **II.** Παθ., επαληθεύομαι, πραγματοποιούμαι, λέγεται για προφητείες, σε Ξεν.

ἀ-ληθής[ᾶ], Δωρ. ἀ-λαθής, -ές (α στερητικό, λήθω = λανθάνω)· φανερός, εμφανής, αληθινός· **I.** αληθινός, αντίθ. προς το *ψευδής*, σε Όμηρ.· *τό ἀληθές*, με κράση *τάληθές*, Ιων. *τῶληθές* και *τὰ ἀληθῆ*, με κράση *τάληθῆ*, η αλήθεια, σε Ηρόδ., Αττ. **2.** λέγεται για πρόσωπα, ειλικρινής, σε Ομήρ. Ιλ., Αττ. **3.** λέγεται για χρησμούς κι άλλα παρόμοια, αληθής, αυτός που επαληθεύεται, πραγματοποιείται, σε Αισχύλ. κ.λπ. **II.** επίρρ. *ἀληθῶς*, Ιων. -θῆως, **1.** αληθινά, ειλικρινά, πραγματικά, σε Ηρόδ. κ.λπ. **2.** πράγματι, ὄντως, στην πραγματικότητα, σε Αισχύλ., Θουκ. κ.λπ.· ομοίως και, *ὡς ἀληθῶς*, σε Ευρ., Πλάτ. κ.λπ. **III.** ουδ. ως επίρρ., προπαροξ. *ἄληθες; itane?* πράγματι; αλήθεια; πραγματικά; ειρων. σε Σοφ., Ευρ. κ.λπ. **2.** *τό ἀληθές*, πράγματι, Λατ. *revera*, σε Πλάτ. κ.λπ.· ομοίως και *τό ἀληθέστατον*, πραγματικά, ὄντως, σε Θουκ.

ἀληθίζομαι, αποθ., ἀληθεύω, σε Ηρόδ.

ἀληθινός, -ή, -όν (ἀληθής), σύμφωνος προς την αλήθεια· **1.** λέγεται για πρόσωπα, φιλαλήθης, αξιόπιστος, σε Ξεν., Δημ. **2.** λέγεται για πράγματα, αληθής, πραγματικός, σε Πλάτ.· *ές ἀλ. ἄνδρ' ἀποβῆναι*, για να γίνει σωστός ἄνδρας, σε Θεόκρ.· επιρρ. -ῶς, ὄντως, πραγματικά, σε Πλάτ. κ.λπ.

ἀληθό-μαντις, ὁ, ἢ, ο προφήτης της αλήθειας, σε Αισχύλ.

ἀληθοσύνη, ἢ, ποιητ. αντί ἀλήθεια, σε Θεόγν.

ἀλήθω[ᾶ] = ἀλέω, σε Ανθ.

Ἀλήιονπεδῖον, τό (ἄλη), η χώρα των περιπλανήσεων (πάνω από την οποία περιπλανήθηκε ο Βελλεροφόντης) σε Λυκία ἢ Κιλικία σε Ομήρ. Ιλ.

ἀ-λήιος, -ον (λήϊον), φτωχός σε καλλιεργήσιμα εδάφη, σε Ομήρ. Ιλ.

ἀλήλεκα, -εμαι ή -εσμαι, Ενεργ. και Παθ. παρακ. του *ἀλέω*.

ἀλήλιφα, ἀλήλιμμαι, Ενεργ. και Παθ. παρακ. του *ἀλείφω*.

ἄλημα[ἄλ], -ατος, τό (ἀλέω), λεπτό αλεύρι· μεταφ., λέγεται για πανούργο, πολυμήχανο άντρα, όπως ο Οδυσσέας, σε Σοφ.

ἀλήμεναι, Επικ. αντί *ἀλῆναι*.

ἀλήμων[ἄ], -ονος, ὁ, ή, (ἀλάομαι), περιπλανώμενος, ταξιδευτής, πλάνης, σε Ομήρ. Οδ., Ανθ.

ἀλῆναι, απαρ. Παθ. αορ. β' του *εἶλω*.

ἄ-ληπτος, -ον, Ι. δύσληπτος, αυτός που δεν μπορεί κάποιος να τον πιάσει, σε Πλούτ.· συγκρ. *ἀληπτότερος*, λιγότερο προσβλητός, απρόσβλητος, σε Θουκ. **ΙΙ.** απaráδεκτος, ακατανόητος, σε Πλούτ.

ἀλής[ἄ], -ές (εἶλω, πρβλ. [ἄολλής](#)), Ιων. λέξη ισοδύν. με την Αττ. *ἀθρόας*, συγκεντρωμένος, συναθροισμένος, πυκνός, γεμάτος κόσμος, συσσωρευμένος μεμιάς, Λατ. *confertus*, σε Ησίοδ., Ηρόδ.· είτε στον πληθ., *ὡς ἀλέες εἶησαν οἱ Ἕλληνες*, είτε με περιληπτικά ουσιαστικά, *ἀλής γενομένη πᾶσα ή Ελλάς*, στον ίδ.

ἄ-ληστος, -ον, Ιων. αντί *ἄλαστος*.

ἀλητεία, Δωρ. *ἄλᾶτεία, ή*, περιπλάνηση, περιφορά, αλητεία, χάζεμα, σε Αισχύλ., Ευρ.

ἀλητεύω, μέλ. -σω, περιπλανιέμαι, περιφέρομαι, λέγεται για επαίτες, ζητιάνους, σε Ομήρ. Οδ.· λέγεται για εξόριστους, σε Ευρ.

ἀλήτης[ἄ], -ου, Δωρ. *ἄλάτας, -α, ὁ*· κλητ. *ἀλῆτα*, Δωρ. *ἄλᾶτα*· (*ἀλάομαι*)· **1.** περιπλανώμενος, σουλατσαδόρος, πλάνης, νομάς, πλανόδιος, λέγεται για επαίτες, ζητιάνους, σε Όμηρ.· λέγεται για εξόριστους, σε Τραγ.· *τὸν μακρῶν ἀλάταν πόνων*, αυτός που περιπλανήθηκε σε κόπους μακράς διαρκείας, σε Σοφ. **2.** ως επίθ. περιπλανητικός,, αλήτικος, νομαδικός, *βίος*, σε Ηρόδ.

ἀλητός, ὁ, ποιητ. αντί *ἀλετός*, σε Βάβρ.

ἄλθομαι, Παθ., καθίσταμαι υγιής, *ἄλθετο χεῖρ* (γ' ενικ. Επικ. παρατ.), σε Ομήρ. Ιλ.

ἄλία, [ἄλ] Ιων. -ίη (*ἀλής*), συνέλευση του λαού στις Δωρ. πόλεις, ανάλογο προς την Αττ. *ἐκκλησία*, σε Ηρόδ. κ.λπ.

ἄλιάδης[ἄδ], -ου, ὁ (ἄλς), ναύτης, ναυτικός, θαλασσινός, σε Σοφ.

ἄλι-άετος, ποιητ. *ἄλαιέτος, ὁ*, θαλασσαετός, αλιαέτος, αετός ο βουτηχτής, σε Αριστοφ.

ἄλι-ἄής, -ές (ἄημι), αυτός που πνέει προς την θάλασσα, προς το πέλαγος ή μέσω της θάλασσας, διαμέσω του πελάγους, σε Ομήρ. Οδ.

ἄλι-ανθής, -ές (ἄλς, ἀνθέω), αρχικά, αυτός που ανθίζει από τη θάλασσα· έπειτα = *ἀλιπόρφυρος*, πορφυρός, μωβ, βυσσινί, σε Ανθ.

ἄ-λίαστος, -ον (λιάζομαι), Ι. άκαμπτος, ακατάπαυστος, σε Ομήρ. Ιλ.· ουδ. ως επίρρ., *μηδ' ἄλιαστον ὀδύρεο*, ούτε να θρηνηίς ακατάπαυστα, στο ίδ.· ομοίως και, *φρῆν ἄλιαστος φρίσσει*, σε Ευρ. **ΙΙ.** λέγεται για πρόσωπα, ακατάβλητος, ατρόμητος, στον ίδ.

ἄλίβας[ἄ-], -αντος, ὁ, νεκρό σώμα, πτώμα, σε Πλάτ. (άγν. προέλ.).

ἄλίβᾶτος, -ον, Δωρ. αντί *ήλίβατος*.

ἄλι-βρεκτος, -ον (ἄλς, βρέχω), αυτός που βρέχεται από την θάλασσα, σε Ανθ.

άλιγκιος[ἄ], -ον, παρόμοιος, όμοιος, σε Όμηρ.· πρβλ. το σύνθ. [έναλιγκιος](#). (αμφίβ. προέλ.).

άλι-δονος, -ον (ἄλς, δονέω), περιδινούμενος κάτω από τη θάλασσα, σε Αισχύλ.

άλιεία, ή (άλιεύω), αλίευση, ψάρεμα, σε Αριστ.

άλι-ερκής, -ές (ἄλς, ἔρκος), περιτριγυρισμένος από θάλασσα, περικλειστός από θάλασσα, σε Πίνδ.

άλιεύς, ό, γεν. -έω, Ιων. -ῆος και συνηρ. *άλιῶς*: (ἄλς)· κάποιος που σχετίζεται με τη θάλασσα, και ομοίως· **1.** ψαράς, σε Όμηρ. κ.λπ. **2.** ναυτικός, ναύτης, σε Όμηρ. Οδ.· με άλλο ουσ., *έρέτας άλιῆας*, ναυτικούς κωπηλάτες, στο ίδ.

άλιευτικός, -ή, -όν (άλιεύω), αυτός που ανήκει ή προορίζεται για ψάρεμα, σε Ξεν., Αριστ.· *ή -κή* (με ή χωρίς το *τέχνη*), η τέχνη του ψαρέματος, σε Πλάτ.

άλιεύω, μέλ. -σω (ἄλς), **1.** ψαρεύω, είμαι ψαράς, σε Πλούτ., Λουκ. κ.λπ. **2.** ψαρεύω, πηγαίνω για ψάρεμα, σε Κ.Δ.

άλίζω (Α) [ἄ]· αόρ. *α' ήλισα* — Παθ. αόρ. *α' ήλίσθην*· μτχ. Ιων. παρακ. *άλισμένος*· (*άλής*)· συναθροίζω, συγκεντρώνω, λέγεται για στριατιωτικές δυνάμεις, σε Ηρόδ. — Παθ., συνέρχομαι, συνάγομαι, στον ίδ.

άλίζω (Β) [ἄ], μέλ. -ίσω (ἄλς), αλατίζω, και Παθ. είμαι αλατισμένος, σε Αριστ., Κ.Δ.

άλι-ζωνος, -ον (ἄλς, ζώνη), περιζωσμένος από θάλασσα, σε Ανθ.

άλι-ζωος, -ον, αυτός που ζει με ή μέσα στη θάλασσα, σε Ανθ.

άλιή, ή, Ιων. αντί *άλία*.

άλι-ήρης, -ες (έρέσσω), αυτός που σαρώνει τα κύματα, *κόπη*, σε Ευρ.

άλιθιος, Δωρ. αντί *ήλίθιος*.

ἄ-λίθος, -ον, μη βραχώδης, μη πετρώδης, λέγεται για τη στεριά, σε Ξεν.

Ἄλικαρνασσός, Ιων. -**ησός**, *ή*, Δωρική πόλη της Καρίας, σε Ηρόδ. κ.λπ.

Ἄλικαρνασσεύς, -έως, Ιων. -**ησεύς, -έος, ό**, ο καταγόμενος από την Ἄλικαρνασσό, στον ίδ.

Ἄλικαρνασσόθεν, *επίρρ.*, από την Ἄλικαρνασσό, σε Λουκ.

άλικία, ή, Δωρ. αντί *ήλικία*.

άλι-κλυστος, -ον (ἄλς, κλύζω), κατακλυζόμενος από θάλασσα, σε Σοφ.

άλικός, -α, -ον, Δωρ. αντί *ήλικος*.

άλι-κτύπος, -ον, 1. αυτός που χτυπιέται στη θάλασσα, λέγεται για πλοία σε κακό καιρό, σε Σοφ. **2.** λέγεται για κύματα, που ηχούν με θόρυβο στη θάλασσα, σε Ευρ.

άλι-κύμων[ῶ], -ον (ἄλς, κύμα), περιτριγυρισμένος από κύματα, σε Ανθ.

ἄ-λίμενος[ι], -ον (λιμήν), **1.** αυτός που δεν έχει λιμάνι, σε Αισχύλ., Θουκ.

κ.λπ. **2.** μεταφ., αυτός που δεν έχει καταφύγιο, αφιλόξενος, εχθρικός, σε Ευρ.

άλιμενότης, ή, έλλειψη λιμανιού, σε Ξεν.

άλιμυρήεις, -εσσα, -εν (ἄλς, μύρω), αυτός που εκχύνεται στη θάλασσα, λέγεται για ποτάμια, σε Όμηρ.

άλι-μυρής, -ές (ἄλς, μύρω), αυτός που ρέει στη θάλασσα, λέγεται για την ίδια τη θάλασσα, σε Ανθ.

άλινδέω ή άλινδω[ἄ], κάνω κάτι να κυληθεί (αλλά Ενεργ. απαντάται μόνο σε συνθ. με το *έξ*)· Παθ., κυλιέμαι στη σκόνη (πρβλ. [άλινδήθρα](#))· μεταφ., περιφέρομαι, περιπλανώμαι, σε Ανθ.

άλινδήθρα, ή, αμμώδης περιοχή για το κύλισμα των αλόγων, Λατ. *volutabrum*· μεταφ., *άλινδηθραι έπών*, δηλ. οι μακριές περίπλοκες και κατά κάποιο τρόπο «κυλινδρόμενες» λέξεις, σε Αριστοφ.

άλι-νήκτειρα, ἢ (**ἄλς, νήχω**), θηλ. όπως αν προερχόταν από το *άλινηκτήρ, αυτή που κολυμπάει στη θάλασσα, σε Ανθ.

άλι-νηχής, -ές (**ἄλς, νήχω**), αυτός που κολυμπά στη θάλασσα, σε Ανθ.

ἄ-λίνοσ, (**λίνον**), αυτός που δεν έχει δίχτυ, ἄλ. *θήρα*, κυνήγι στο οποίο δεν χρησιμοποιείται δίχτυ, σε Ανθ.

ἄλινοσ, -η, -ον (**ἄλς**), αλάτινος, σε Ηρόδ.

ἄλιξ, Δωρ. αντί ἤλιξ.

άλι-ξαντοσ, -ον (**ἄλς, ξαίνω**), αυτός που φθείρεται από τη θάλασσα, σε Ανθ.

ἄλιοσ, ὄ, Δωρ. αντί ἤλιοσ.

ἄλιοσ (Α), -α, -ον και -οσ, -ον (**ἄλς**), θαλασσινόσ, Λατ. *marinus*, λέγεται για τουσ θεούσ της θάλασσασ και τισ νύμφεσ, σε Όμηρ. κ.λπ.· ἄλ. *ψάμασθαι*, η άμμοσ της θάλασσασ, σε Ομήρ. Οδ.

ἄλιοσ (Β), -α, -ον (πρβλ. **ἠλίθιοσ**), λέγεται για πράγματα, άκαρποσ, άκερδήσ, απρόσφοροσ, μάταιοσ, ανώφελοσ, σε Όμηρ.· ουδ. ἄλιον ωσ επίρρ., μάταια, σε Ομήρ. Ιλ.· ομαλό επίρρ. -ίωσ, σε Σοφ.

άλιο-τρεφήσ, -ές (**τρέφω**), αυτόσ που τρέφεται στη θάλασσα, *φῶκαι*, σε Ομήρ. Οδ.

άλιώω, μέλ. *άλιώωω*, άόρ. α' *ἠλίωωσ*, Επικ. *άλίωωσ*· (**ἄλιοσ** Β)· αποβαίνω άκαρποσ, απογοητεύω, ματαιώνω, *Διόσ νόον*, σε Ομήρ. Οδ.· *οὐδ' ἄλίωωε βέλοσ*, ούτε έριξε άσκοπα το δόρυ, σε Ομήρ. Ιλ.

άλιπάρήσ, -ές, ακατάλληλοσ, ανάρμοστοσ για ικέτη, σε Σοφ.

άλι-πεδον, τό, το πεδίο κοντά στη θάλασσα, όπως αποκαλούνταν η πεδιάδα κοντά στον Πειραιά, σε Ξεν.

άλι-πλαγκτοσ, -ον (**ἄλς, πλάζομαι**), αυτόσ που περιπλανιέται στη θάλασσα, σε Σοφ., Ανθ.

άλι-πλάνήσ, -ές (**ἄλς, πλανάομαι**), αυτόσ που περιπλανιέται στη θάλασσα, σε Ανθ.

άλι-πληκτοσ, Δωρ. -πλακτοσ, -ον (**ἄλς, πλήωωω**), αυτόσ που πλήττεται από τη θάλασσα, σε Πίνδ.

άλι-πλήξ, -ἦγοσ, ὄ, ἦ, = το προηγ., σε Ανθ.

άλι-πλοοσ, -ον, συνηρ. -πλοοσ, -οον (**ἄλς, πλέω**), Ι. σκεπασμένοσ με νερό, σε Ομήρ. Ιλ. ΙΙ. αυτόσ που πλέει στη θάλασσα, *νοῦσ*, σε Αρίων.

άλι-πόροσ, -ον (**ἄλς, πείρω**), αυτόσ μέσω του οποίου ρέει η θάλασσα, σε Λουκ.

άλι-πόρφυροσ, -ον (**ἄλς, πορφύρα**), λέγεται για τη μαβιά θάλασσα, λέγεται για την πραγματική μωβ βαφή, σε Ομήρ. Οδ.

άλιρράγήσ, -ές (**ἄλς, ρήγνυμι**), αυτό πάνω στο οποίο ξεσπά η θάλασσα, σε Ανθ.

άλιρ-ραντοσ, -ον (**ἄλς, ραίνω**), αυτόσ που ραντίζεται από τη θάλασσα, σε Ανθ.

άλιρ-ρηκτοσ, -ον=άλιρραγήσ, σε Ανθ.

άλιρ-ρόθιοσ, -ον και -α, -ον (**ἄλς, ρόθοσ**), αυτόσ που χτυπιέται από τη θάλασσα, σε Ανθ.

άλιρ-ροθοσ, -ον, = το προηγ., ἄλ. *πόροι*, οι πορθμοί της ορμητικής θάλασσασ, σε Αισχύλ.

άλιρ-ρῦτοσ, -ον (**ἄλς, ῥέω**), αυτόσ που βρέχεται από τη θάλασσα, σε Ανθ.

ἄλις[ἄλις], επίρρ. (*άλήσ*)· σε σωρούσ, σε πλήθοσ, σε σμήνη, σε αφθονία, σε πληθώρα· και έπειτα, ικανώσ, αρκετά, Λατ. *satis*· **1.** με ρήματα, *ἄλις πεποθήγεται* (*μέλισσαι*), σε Ομήρ. Ιλ.· *περι δέ Τρωαί ἄλις ἦσαν*, πετούσαν σε σμήνη, στο ίδ.·

επίσ. σγερτικώσ σκεφά· μέτριοι· όπως το *μετρίωω*, σε Εμρ. **2.** μαζί με ομοσ. *γαλκόν*

τε χρυσόν τε ἄλις, ἀφθονο χρυσάφι και ασήμι, σε Ομήρ. Οδ. **3.** ἄλις (ενν. ἐστί), εἶναι αρκετό, σε Ομήρ. Ιλ. ἢ οὐχ ἄλις, ὡς..., δεν εἶναι αρκετό που..., σε Όμηρ. **4.** ως επίθ., ἄλις ἢ συμφορὰ (ενν. ἐστί), σε Ευρ.· επίσης, ἄλις (ενν. εἶμί), μαζί με μτχ., ἄλις νοσοῦσ' ἐγώ, εἶναι αρκετό που υποφέρω ἐγώ, σε Σοφ. **5.** με γεν. πράγμ., αρκετά από ένα πράγμα, ἄλιςἔχειν τινός, σε Ηρόδ., Αττ.

ἄλισγέω, μιάινω, μολύνω· απ' όπου **ἄλίσγημα**, τό, μίασμα, μόλυνση, σε Κ.Δ. (ἀγν. προέλ.).

ἄλισκομαι (VAI), ελλειπτικό στην Παθ., η Ενεργ. συμπληρώνεται από το αἰρέω· παρατ. ἡλισκόμην, μέλ. ἀλώσομαι, ἀόρ. β' ἤλων, σε Αττ. ἐάλων [ᾱ], υποτ. ἀλῶ, -ῶς, -ῶ [ᾶ], Ιων. ἀλώω, ἀλώη [ᾶ], ευκτ. ἀλοῖην, Επικ. ἀλώην· απαρ. ἀλῶναι, Επικ.

ἀλώμεναι· μτχ. ἀλούς· παρακ. ἤλωκα, Αττ. ἐάλωκα, υπερσ. ἤλώκειν· **I. 1.**

κυριαρχοῦμαι, κατακτώμαι, αλώνομαι, λέγεται για πρόσωπα και τόπους, σε Όμηρ. κ.λπ.· ἀλίσκεσθαι εἰς πολεμίους, πέφτω στα χέρια του εχθρού, σε Πλάτ. **2.** πιάνομαι, συλλαμβάνομαι, θανάτω ἀλῶναι, ἢ χωρίς το θανάτω, πεθαίνω, σε Όμηρ.· ἐάλωσαν εἰς Ἀθήνας γράμματα, γράμματα κατελήφθησαν και εστάλησαν στην Αθήνα, σε Ξεν. **3.** με θετική σημασία, έχει κερδηθεί, έχει κατακτηθεί, έχει αποκτηθεί, σε Σοφ. κ.λπ.

II. με μτχ., συλλαμβάνομαι επ' αυτοφώρω ἢ εντοπίζομαι να κάνω κάτι, σε Ηρόδ.·

ἐανάλῳς τοῦτο πράττων, σε Πλάτ.· επίσης με ουσ. ἢ επίθ. η μετοχή

ῶνπαραλείπεται, οὐ γὰρ φονεὺς ἀλώσομαι, σε Σοφ., Αριστοφ. **2.** ως Αττ. δικανικός ὀρος, κηρύττομαι ἔνοχος, καταδικάζομαι, σε Πλάτ., Δημ.· με γεν. εγκλημ., καταδικάζομαι για, ἀλῶναι ψευδομαρτυριῶν κ.λπ.

ἄλι-στονος, -ον (ἄλις, στένω), αυτός που αντηχεί στη θάλασσα, σε Αισχύλ.

ἄλιστός[ᾶ], -ή, -όν (ἄλιζω), αλατισμένος, παστωμένος, σε Ανθ.

ἄλι-στρεπτος, -ον (ἄλις, στρέφω), αυτός που περιστρέφεται από τη θάλασσα, σε Ανθ.

ἄλιταίνω (VAIIT)·ἀόρ. β' ἤλιτον, υποτ. ἀλίτω, ευκτ. ἀλίτοιμι, μτχ. ἀλιτών — Μέσ., Επικ. γ' πληθ. ἀόρ. β' ἀλίτοντο, υποτ. ἀλίτωμαι, απαρ. ἀλιτέσθαι· μτχ. ἀλιτήμενος (σχημ. ὅπως αν προερχόταν από το ἀλίτημι, πρβλ. **τιθήμενος**, Επικ. αντί τιθέμενος)·

1. με αιτ. προσ., αμαρτάνω ἢ διαπράττω ὕβρη ἀπέναντι στο θεό, σε Όμηρ., Αισχύλ.

2. με αιτ. πράγμ., παραβαίνω, Διός ἐφετμός, σε Ομήρ. Ιλ. **3.** η μτχ. ἀλιτήμενος χρησιμ. ως επίθ., αμαρτωλός, σε Ομήρ. Οδ.

ἄλιτεῖν, ἀόρ. β' του ἀλιταίνω.

ἄλι-τενής, -ές (ἄλις, τείνω), εκτεινόμενος κατά μήκος της θάλασσας, επίπεδος, χαμηλός, σε Πλούτ.

ἄλι-τέρμων, -ον (ἄλις, τέρμα), οριζόμενος από τη θάλασσα, σε Ανθ.

ἄλιτῆμα, -ατος, τό (ἄλιταίνω), αμάρτημα, ὕβρη, σε Ανθ.

ἄλιτήμων, -ον, = το ἐπόμε., σε Ομήρ. Ιλ.

ἄλιτήριος, -ον (ἄλιταίνω), **1.** αμαρτάνω ἢ διαπράττω ὕβρη ἀπέναντι σε θεό, με γεν., σε Αριστοφ., Θουκ. **2.** ἀπόλ., αμαρτωλός, ἔνοχος, σε Λυσ. κ.λπ.

ἄλιτηρι-ώδης, -ες (εἶδος), απεχθής, καταραμένος, αποτρόπαιος, σε Πλάτ.

ἄλιτηρός, -όν = ἀλιτήριος· στον Σοφ. το κάξ ἀλιτηροῦ φρενός, θα ἔπρεπε πιθ. να εἶναι κάξ ἀλειτηρῶς ἢ ἐξ ἀλιτρίας.

ἄλιτό-ξενος, -ον, αυτός που διαπράττει σφάλμα ἐναντι στο φίλο του, σε Πίνδ.

ἄλιτο-φροσύνη, ἢ (φρήν), πονηρό φρόνημα, σε Ανθ.

ἄλιτραίνω, Επικ. αντί ἀλιταίνω, αμαρτάνω, βλάπτω, ενοχλώ, σε Ησίοδ., Ανθ.

ἄλιτρώω (ἄλιτρός) = ἀλιταίνω, σε Αισχύλ.

άλιτρία, ή, αμαρτία, βλάβη, σε Σοφ.

άλιτρος, -όν, συγκοπτ. αντί *άλιτηρός*, αμαρτωλός, κακός, φαύλος· και ως ουσ., *δαίμοσιν άλιτρος*, υβριστής απέναντι στους θεούς, σε Όμηρ.· με ηπιότερη σημασία, πανούργος, κατεργάρης, σε Όμηρ. Οδ.

άλιτροσύνη, ή = *άλιτρία*, σε Ανθ. κ.λπ.

άλι-τρύτος, -ον (*άλς*, *τρύω*), φθαρμένος από τη θάλασσα, αυτός που έχει πληχθεί από τη θάλασσα, *γέρων*, σε Θεόκρ.· *κύμβη*, σε Ανθ.

άλι-τύπος, -ον (*άλς*, *τύπτω*), **1.** δαρμένος από τη θάλασσα, *άλ. βάρη*, θλίψεις για πτώματα που βρίσκονται στη θάλασσα, σε Αισχύλ. **2.** ως ουσ., ναυτικός, ψαράς, σε Ευρ.

άλι-τύρος, ό (*άλς*), είδος αλμυρού τυριού, σε Ανθ.

άλιφθορία, ή, καταστροφή στη θάλασσα, ναυάγιο πλοίου, σε Ανθ.

άλι-φθόρος, -ον (*άλς*, *φθειρώ*), αυτός που καταστρέφει στη θάλασσα· ως ουσ., πειρατής, σε Ανθ.

άλκαϊος, -α, -ον (*άλκή*), δυνατός, ισχυρός, μέγας, λεβέντης, σε Ευρ.

άλκαρ, τό (*άλκή*), μόνο στην ονομ. και αιτ., φυλακτό, άμυνα, με δοτ., *ούδε τί σε Τρώεσσιν όϊομαι άλκαρ έσεσθαι*, σε Όμηρ. Ιλ.· με γεν., *άλκαρ Αχαιών*, η άμυνα των Αχαιών, στο ίδ.· *αλλά, γήραος άλκαρ*, άμυνα εναντίον των γηρατειών, σε Όμηρ. Ύμν.

άλκᾶς, Δωρ. αντί *άλκήεις*.

άλκή, ή (*άλαλκε*), **I.** ισχύς όπως φαίνεται στην πράξη, ανδρεία, θάρρος, ευψυχία, *έπιειμένος άλκήν*, ενδεδυμένος με ανδρεία, σε Όμηρ. Ιλ.· *δύεσθαι άλκήν*, στο ίδ.· στον πληθ., κατορθώματα ανδρείας, σε Πίνδ. **II.** ισχύς προς απόκρουση κινδύνου, άμυνα, οχύρωση, προφύλαξη, υπεράσπιση, σε Όμηρ.· *άλκή τινος*, άμυνα ή βοήθεια σε κάτι, σε Ησίοδ., Πίνδ. κ.λπ.· *ές ή προς άλκήν τρέπεσθαι*, στρέφομαι και ανθίσταμαι, είμαι έτοιμος να προφυλαχθώ ή να υπερασπίσω τον εαυτό μου, σε Ηρόδ. κ.λπ.· *ομοίως, άλκῆς μεμνήσθαι*, στον ίδ. **III.** συμπλοκή, μάχη, σε Αισχύλ., Ευρ.

άλκήεις, -εσσα, -εν, γενναίος, πολεμικός, σε Όμηρ. Ύμν., Ανθ.

άλκί[ι], ετερόκλ. δοτ. του *άλκή* (όπως αν προερχόταν από το *άλξ*), δύναμη, ισχύς, *άλκι πεποιθώς*, λέγεται για άγρια ζώα, σε Όμηρ.

άλκι-μάχος, -η, -ον (*μάχομαι*), αυτός που πολεμά γενναία, γενναίος πολεμιστής, σε Ανθ.

άλκίμος, -ον και -η, -ον, δυνατός, ρωμαλέος, γενναίος, λέγεται για πρόσωπα και όπλα, σε Όμηρ.· *άλκιμος τὰ πολεμικά*, σε Ηρόδ.

άλκι-φρων, -ον, γεν. -ονος (*φρήν*), μεγαλόψυχος, γενναίος, σε Αισχύλ.

άλκτῆρ, -ῆρος, ό (*άλαλκε*), προστάτης από κάτι, με γεν., σε Όμηρ.

άλκυονίδες, αί (με ή χωρίς το *ήμεραι*), οι δεκατέσσερις χειμωνιάτικες μέρες, κατά τη διάρκεια των οποίων η αλκυόνα χτίζει τη φωλιά της και η θάλασσα είναι ήρεμη, οι αλκυονίδες ημέρες, παροιμ. για την αδιατάρακτη γαλήνη, σε Αριστοφ.

άλκυών, -όνος, ή, θαλάσσιο πτηνό που τρώει ψάρια, Λατ. *alcedo*, σε Όμηρ. κ.λπ. (ο τύπος *άλκυών* είναι λανθασμένος).

***άλκω** = *άλέξω*, βλ. [άλαλκε](#).

άλλά, σύνδεσμος, αρχικά ουδ. πληθ. του *άλλος* (με αλλαγμένη προφορά), αλλιώς, όμως, πιο ισχυρό από το *δέ*. **I.** ως αντιθετικός σύνδεσμος, **1.** *αλλά*, Λατ. *autem*, η πρόταση που προηγείται είναι αρνητική (αποφατική), *ού μόνον άπαξ, αλλά πολλάκις*. σε Πλάτ.· ομοίως. *ούχ (ή μή) ότι. ούχ (ή μή) όπως*. ακολουθούνται από

ἀλλά ἢ ἀλλά καί..., ὄχι μόνο..., ἀλλά... **2.** μετά ἀπό ἀρνητικό ἀλλά μερικές φορές ἀλλ' ἢ, ἐκτός, ὁμως, ἔπαισεν οὔτις ἀλλ' ἐγώ, σε Σοφ. **II.** για να ἀντιθέσει ολόκληρες προτάσεις, ἀλλά, ὁμως, παρόλα αυτά, Λατ. at· ἀπό τον Ὅμηρ. χρησιμ. με προστ. ἢ υποτ. για παραίνεση, παρόρμηση, διαμαρτυρία, ὅπως το Λατ. tandem, ἀλλά ἴσθι, ἀλλ' ἄγε, ἀλλά ἴωμεν, σε Ὅμηρ. **III. 1.** μαζί με ἄλλα μόρια, ἀλλ' ἄρα ἢ ἀλλ' οὔν, ἀλλά ἐπειτα, πάντως, ὅπως και να 'χει, σε Ἡρόδ. κ.λπ. **2.** ἀλλά γάρ, Λατ. enimvero, ἀλλά πραγματικά, βέβαια, ἀσφαλώς, σε Αττ. **3.** ἀλλ' ἦ, σε ἐρωτήσεις, Λατ. an vero? ergo?, σε Πλάτ.· πρβλ. ἀλλ' ἦ (στο οἰκεῖο χωρίο).

ἀλλάγη, ἢ (ἀλλάσσω), I. ἀλλαγὴ, μεταβολή, σε Αἰσχύλ. κ.λπ. **II.** ἀνταλλαγὴ, εἴτε στην ἀγορά εἴτε στην πώληση, σε Πλάτ.

ἄλλαγμα, -ατος, τό (ἀλλάσσω), αὐτό το ὁποῖο δίνεται ἢ παίρνεται στις ἐμπορικές συναλλαγές, ἡ τιμὴ ἐνός πράγματος, σε Ἀνθ.

ἀλλαντοπωλέω, μέλ. -ήσω, ἐμπορεύομαι ἀλλαντικά, σε Ἀριστοφ.

ἀλλαντο-πώλης, -ου, ὁ (πωλέω), ἐμπόρος ἀλλαντικών, σε Ἀριστοφ.

ἀλλᾶς, -ᾶντος, ὁ, ἀλλαντικό, λουκάνικο, σε Ἀριστοφ. (ἀγν. προέλ.).

ἀλλάσσω, μεταγεν. Αττ. -ττω, μέλ. -άζω, ἀόρ. α' ἤλλαξα, παρακ. ἤλλᾶχα — Μέσ.

μέλ. ἀλλάξομαι, ἀόρ. α' ἤλλαξάμην — Παθ. μέλ. ἀλλαχθήσομαι, μέλ. β'

ἀλλαγήσομαι, ἀόρ. α' ἤλλάχθην, ἀόρ. β' ἤλλάγην [ᾶ], παρακ. ἤλλαγμαi· γ' ἐνικ.

υπερσ. ἤλλακτο· (ἄλλος)· **I.** κάνω κάτι διαφορετικό ἀπ' ὅτι εἶναι, ἀλλάζω,

μετατρέπω, σε Ευρ., Πλάτ. κ.λπ. **II. 1.** ἀλλ. τί τινος, δίνω εἰς ἀντάλλαγμα,

ἀπαλλάσσω το ἓνα για το ἄλλο, σε Αἰσχύλ.· τι ἀντί τινος, σε Ευρ.· ὁμοίως στη Μέσ.,

σε Θουκ. **2.** ξεπληρώνω, ἀνταποδίδω, ἐκδικούμαι, φόνον φρονεῦσιν, σε Ευρ. **3.**

παραιτούμαι, ἐγκαταλείπω, παρατώ, οὐράνιον φῶς, σε Σοφ. **III.** παίρνω κάτι ἐναντί

ἄλλων, κάκιον τοῦσθλοῦ, σε Θέονγ.· ἀλλ. θνητόν εἶδος, προσλαμβάνω θνητή

μορφὴ, σε Ευρ. — Μέσ., ἀλλάσσεσθαί τί τινος, ἓνα ἀγαθὸ για κάποιον ἄλλο,

εὐδαιμονίας, σε Ἡρόδ. κ.λπ.· ἀπ' ὅπου, ἀγοράζω, τι ἀντ' ἀργυρίου, σε Πλάτ. **IV.**

διαδέχομαι, ἐναλλάσσομαι, σκῆπτρ' ἀλλάσσων ἔχειν, ἔχει διαδοχικά την ἐξουσία,

σε Ευρ. — Παθ., ἀρεταί ἀλλασσόμεναι, που ἐναλλάσσονται διαδοχικά, σε Πίνδ.

ἀλλᾶχῆ, ἐπίρρ., (ἄλλος), ἀλλοῦ, σε ἄλλο μέρος, ἄλλος ἀλλαχῆ, ἓνας ἐδῶ, ἄλλος

ἐκεῖ, σε Ξεν.· ἄλλοτε ἀλλαχῆ, τώρα ἐδῶ, τώρα ἐκεῖ, στον ἰδ.

ἀλλᾶχόθεν, ἐπίρρ., ἀπὸ ἄλλο μέρος, σε Ἀντιφών.

ἀλλᾶχόθι, ἐπίρρ., ἀλλοῦ, σε Ξεν.· **ἀλλαχόσε,** ἐπίρρ. σε ἄλλο μέρος, στον ἰδ.·

ἀλλαχοῦ, ἐπίρρ. ἀλλοῦ, σε Σοφ., Ξεν.

ἄλλεγον, ἀλλέξαι, ποιητ. ἀντί ἀνέλεγον, ἀναλέξαι, παρατ. και ἀπαρ. ἀορ. α' του ἀναλέγω.

ἄλλη, Δῶρ. ἄλλαῖᾶλλᾶ ἐπίρρ., ἀρχικά δοτ. θηλ. του ἄλλος· **I.** λέγεται για τόπο, **1.**

σε ἄλλο μέρος, ἀλλοῦ (στάση σε τόπο), σε Ὅμηρ. κ.λπ.· με γεν. τοπική, ἄλλοςᾶλλη

τῆς πόλεως, ἓνας σ' ἓνα σημεῖο της πόλης, ἄλλος σε ἄλλο, σε Θουκ. **2.** σε ἄλλο

μέρος, ἀλλοῦ (κατεύθυνση σε τόπο), σε Ὅμηρ. κ.λπ. **II.** λέγεται για τρόπο, με

διαφορετικό τρόπο, κάπως διαφορετικά, ἀλλιώς, στον ἰδ. κ.λπ.· ἄλλη γέ πη, σε

Πλάτ.· ἄλλη πως, σε Ξεν.

ἀλλ' ἦ (ἀντί ἄλλο ἦ), ἐκτός, ξεχωριστά, παρά μόνο, μόνο μετά ἀπό ἀρνητικές λέξεις, οὐδεὶς ἀλλ' ἦ ἐκείνη, κανεὶς ἄλλος ἀπὸ αὐτὴν, σε Ἡρόδ.· ἀργύριον μὲν οὐκ ἔχω ἀλλ' ἦ μικρόν τι, σε Ξεν.

άλλ-ηγορέω, μέλ. -ήσω (ἄλλος, ἀγορεύω), μιλώ με τέτοιο τρόπο ώστε να φαίνεται πως υπονοώ κάτι άλλο από αυτό που λέω, ερμηνεύω αλληγορικά, σε Πλούτ. — Παθ., λέγομαι αλληγορικά, σε Κ.Δ.

άλληγορία, ή, αλληγορία, δηλ. περιγραφή πράγματος κάτω από την κάλυψη της εμφάνισης ενός άλλου, σε Κικ.

ἄλ-ληκτος, -ον, ποιητ. αντί ἄ-ληκτος, (λήγω), **I.** ακατάπαυστος, αδιάκοπος, συνεχής, σε Ομήρ. Οδ., Σοφ. **II.** αδυσώπητος, σε Ομήρ. Ιλ.

άλληλοφάγια, ή, αλληλοφαγία, τροφή του ενός με τον άλλο, σε Ηρόδ.

άλληλο-φάγοι (φάγειν), αυτοί που τρώνε ο ένας τον άλλο, σε Αριστ.

άλληλοφονία, Δωρ. **άλλᾶλ-**, ή, αμοιβαίος φόνος, σε Πίνδ.

άλληλο-φόνοι, Δωρ. **άλλᾶλ-**, α, αυτοί που φονεύονται αμοιβαία, σε Αισχύλ., Ξεν.

άλλήλων, γεν. πληθ. (η ονομ. θεωρείται αδύνατη)· δοτ. **άλλήλοις**, -αις, -οις· αιτ.

άλλήλους, -ας, -α· δυικ. γεν. και δοτ. **άλλήλοιν**, Επικ. **άλλήλοϊν**, αναδιπλ. από το ἄλλος, ο ένας με τον άλλο, ο ένας στον άλλο, σε Όμηρ. κ.λπ.

ἄλλην, αιτ. θηλ. του ἄλλος, ως επίρρ., ἄλλην καὶ ἄλλην, ξανά και ξανά, σε Πλάτ.

ἄλ-λιστος, -ον, Επικ. αντί ἄ-λιστος (λίσσομαι), αδυσώπητος, σε Ανθ.

άλ-λιτάνευτος, Επικ. αντί ἄ-λιτάνευτος, (λιτανεύω), αδυσώπητος, άκαμπτος, σε Ανθ.

άλλο-γενής, -ές (γένος), καταγόμενος από άλλη φυλή, ξένος, σε Κ.Δ.

άλλό-γλωσσος, -ον (γλώσσα), αυτός που χρησιμοποιεί ξένη γλώσσα, σε Ηρόδ.

άλλο-γνοέω (γι-γνώσκω), παραγνωρίζω κάποιον, αγνοώ, **άλλογνώσας** (Ιων. αντί **άλλαγνοήσας**), σε Ηρόδ.

άλλό-γνωτος, -ον, παραγνωρισμένος, άγνωστος, σε Ομήρ. Οδ.

άλλο-δαπός, -ή, -όν (ἄλλος, βλ. [ποδαπός](#)), αυτός που ανήκει σε άλλο λαό ή γη (χώρα), ξένος, άγνωστος, αλλοδαπός, σε Όμηρ. κ.λπ.

άλλο-ειδής, -ές (εἶδος) ή **άλλο-ιδής**, -ές (ιδέα), αυτός που έχει διαφορετική εμφάνιση, ουδ. πληθ. **άλλοειδέα** (που πρέπει να είναι — — —) ή **άλλοιδέα**, που πρέπει να είναι — υ υ —, σε Ομήρ. Οδ.

ἄλλοθ', έκθλιψη από το ἄλλοθι.

ἄλλοθεν, επίρρ., από άλλο τόπο, ἄλλοθεν ἄλλος, ο ένας από ένα τόπο, ο άλλος από άλλον, σε Ομήρ. Ιλ. κ.λπ.· ἄλλοθεν, απ' έξω, σε Ομήρ. Οδ.· **ούδαμόθεν ἄλλοθεν**, στο ίδ.

ἄλλοθι, επίρρ., **I.** αλλού, σε άλλο μέρος, σε ξένη ή αλλοδαπή χώρα, σε Ομήρ. Οδ.· με γεν., ἄλλοθι γαίης, σε άλλη ή ξένη γη, στο ίδ.· **αλλά, ἄλλοθι πάτρης**, αλλού από την γενέθλια χώρα κάποιου, δηλ. μακριά από το σπίτι, στο ίδ. **II.** με άλλους τρόπους, από άλλες αιτίες, σε Θουκ., Πλάτ.

άλλό-θροος, -ον, Αττ. συνηρ. -θρους, -ουν, αυτός που ομιλεί ξένη γλώσσα, σε Ομήρ. Οδ.· γενικά, ξένος, αλλότριος, μη οικείος, σε Ηρόδ., Τραγ.

άλλοῖος, -α, -ον (ἄλλος), **I.** από άλλο είδος ή γένος, διαφορετικός, σε Όμηρ.·

άλλοῖόν τι, ευφημ. αντί **κακόν τι**, κάτι άλλο πάρα καλό, σε Ηρόδ.· από τη συγκρ. του έννοια, μπορεί να ακολουθ. από το ἤ..., στον ίδ., Πλάτ. κ.λπ.· **αλλά** ένας πραγματικά συγκρ. τύπος **άλλοιότερος** συναντάται στους Ηρόδ., Θουκ. κ.λπ. **II.** επίρρ. -ως, αλλιώς, διαφορετικά, σε Πλάτ.· συγκρ. -ότερον, σε Ξεν.

άλλοιόω, μέλ. -ώσω (άλλοῖος), **I.** καθιστώ διαφορετικό, αλλάζω, μετατρέπω,

τροποποιώ μεταλλάσσω, σε Πλάτ. κ.λπ. **II. 1.** Παθ. με Μέσ. μέλ. -ώσομαι και Παθ. -

ωθήσομαι· καθίσταμαι διαφορετικός, αλλάζω, σε Θουκ., Ξεν. **2.** διαφοροποιούμαι προς το χειρότερο, στον ίδ.

ἀλλοίωσις, -εως, ἤ, αλλαγή, μετατροπή, αλλοίωση, σε Πλάτ. κ.λπ.

ἄλλοκα, Αιολ. και Δωρ. αντί ἄλλοτε.

ἄλλο-κοτος, -ον, αυτός που έχει ασυνήθιστη φύση ή σχήμα, παράξενος, τερατώδης, σε Αριστοφ., Πλάτ. κ.λπ.· *ἀλλ. πρᾶγμα*, παράδοση, στρεβλή εργασία, σε Θουκ.· με γεν., *ἄλλοκότῳ γνώματων πάρος*, με σκοπό ολοκληρωτικά διαφορετικό απο..., σε Σοφ.· επίρρ. -τως, σε Πλάτ. (από το ἄλλος, η κατάληξη -κοτος, είναι αμφίβολη).

ἄλλομαι (ΝΑΛ, Λατ. SAL-io)· παρατ. *ἠλλόμην*, μέλ. *ἀλοῦμαι*, Δωρ. *ἀλεῦμαι*, αόρ. α' *ἠλάμην*, μτχ. *ἀλάμενος* (η πρώτη συλλ. μακρά)· αόρ. β' *ἠλόμην*, γ' ενικ. υποτ. *ἄληται* [ἄ], Επικ. *ἄλειται*· ευκτ. *ἀλοίμην*, απαρ. *ἀλέσθαι*, μτχ. *ἀλόμενος* [ἄ]· επίσης β' και γ' ενικ. Επικ. αόρ. β' *ἄλσο*, *ἄλτο*, μτχ. *ἄλμενος* (που έχουν ψιλή), πηδώ, εκτινάσσομαι, σκιρτώ, λέγεται για ζωντανά πλάσματα, σε Όμηρ. κ.λπ.· μεταφ., λέγεται για πράγματα, *ἄλτο δῖστός*, σε Όμηρ. Ιλ.· λέγεται για το μάτι, «πάλλομαι», κινούμαι, σε Θεόκρ.

ἄλλο-πρός-αλλος, ὁ, δηλ. *ἄλλοτε πρὸς ἄλλον*, αυτός που στηρίζεται πρώτα στη μια πλευρά και έπειτα στην άλλη, λέγεται για τον Άρη, σε Όμηρ. Ιλ.· *πλοῦτος*, σε Ανθ.

ἄλλος, -η, -ο, Λατ. alius, I. **1.** ἄλλος, κάποιος ἄλλος εκτός, *ἄλλος μέν...*, *ἄλλος δέ...*, ο ένας, ο ἄλλος, σε Όμηρ. Ιλ.· *ἄλλος τις ή τίς ἄλλος*, κάποιος ἄλλος, ποιος ἄλλος· *οὐδείς ἄλλος*, κανείς· *εἴ τις ἄλλος*, Λατ. si quis alius, οποιοσδήποτε ἄλλος. **2.**

επαναλαμβανόμενο, *ἄλλος ἄλλο λέγει*, κάποιος λέει κάτι, κάποιος ἄλλος κάτι ἄλλο, δηλ. διαφορετικοί άνθρωποι λένε διαφορετικά πράγματα· *ἄλλος ἄλλη ἐτράπετο*, σε Ξεν.· *λείπouσι τὸν λόφον ἄλλοι ἄλλοθεν*, στον ίδ.· βλ. [ἄλλαχῆ](#). **3.** ἄλλος καὶ ἄλλος, ένας ή δύο· *ἄλλο καὶ ἄλλο*, ένα πράγμα μετά το ἄλλο, στον ίδ. **4.** μαζί με το άρθρο, ὁ ἄλλος, ο ἄλλος· στον πληθ., *οἱ ἄλλοι* (Ιων. *ῶλλοι*), ὅλοι οι υπόλοιποι, ὅλοι οι ἄλλοι· Λατ. ceteri· *τά ἄλλα*, συνηρ. *τάλλα* ή *τάλλα*, Λατ. cetera, reliqua και ὄχι alia· *οἷ τε ἄλλοι καί...*, και ὅλοι οι ἄλλοι και..., δηλ. κυρίως. **5.** με αριθμητικά, ἀκόμη, επιπλέον, *πέμπτος ποταμὸς ἄλλος*, ἀκόμα και ένας πέμπτος ποταμὸς, σε Ηρόδ.· με υπερθ., *οἰζυρώτατος ἄλλων*, ο πιο αξιολύπητος ἀπό τους ἄλλους, σε Όμηρ. Οδ. **II.** σπανίως ὅπως το *ἄλλοῖος*, ἄλλου είδους, διαφορετικός, σε Όμηρ. Ιλ. **2.** μερικές φορές ὅπως ο συγκρ. με γεν., *ἄλλα τῶν δικαίων*, ἄλλα παρά δίκαια, σε Ξεν.· ακολουθ. ἀπό το ἦ..., ὅταν προηγείται αρνητικό, *οὐδέν᾿ ἄλλο, ἦ...*, τίποτα ἄλλο ἀπό..., σε Ηρόδ. κ.λπ.

ἄλλοσε, επίρρ. (ἄλλος), σε ἄλλο μέρος, τόπο, αλλού, σε Όμηρ. Οδ.· *ἄλλος ἄλλοσε*, ο ένας προς ένα μέρος, ο ἄλλος προς ἄλλο, σε Αισχύλ.

ἄλλ-οτε (ἄλλος, ὅτε) Αιολ. **ἄλλοτα**, Δώρ. **ἄλλοκα** σε ἄλλο χρονικό διάστημα, σε ἄλλη εποχή, *ἄλλοτε...*, *ἄλλοτε...*, σε μια χρονική στιγμή..., σε ἄλλη..., σε Όμηρ.· ομοίως, *ἄλλως ἄλλοτε*, σε μια εποχή με ένα τρόπο, σε ἄλλη με διαφορετικό, σε Αισχύλ.· *ἄλλοτ' ἄλλη*, *ἄλλοθι ἄλλοσε* κ.λπ.·

ἄλλοτι; κάτι ἄλλο; Λατ. numquid aliud? ὅταν ακολουθ. ἀπό το ἦ, η πρόταση είναι ερωτημ.· *ἄλλο τι ἦ πεινήσουσι;* δηλ. *ἄλλο τι πείσονται ἦ πεινήσουσι;* θα υποστούν τι ἄλλο εκτός ἀπό πείνα; δε θα πεινάσουν; σε Ηρόδ.· επίσης χωρίς το ἦ, *ἄλλο τι ἔλεγες;* είπες κάτι ἄλλο; δεν είπες; σε Πλάτ.

ἄλλοτριο-επίσκοπος, ὁ, αυτός που περιεργάζεται, επισκοπεῖ τις υποθέσεις κάποιου ἄλλου, σε Κ.Δ.

άλλοτριο-λογέω, μέλ. -ήσω (λέγω), μιλώ για πράγματα άσχετα με την υπόθεση, σε Στράβ.

άλλοτριο-πραγμοσύνη, ή (πρᾶγμα), ανάμειξη σε ξένες υποθέσεις, σε Πλάτ.

άλλότριος, -α, -ον (ἄλλος)· **I.** αντίθ. προς το ἴδιος, **I.** αυτός που αναφέρεται ή ανήκει σε κάποιον άλλο, Λατ. alienus, σε Όμηρ. κ.λπ.· *άλλ. γυνή*, η σύζυγος κάποιου άλλου άνδρα, σε Αισχύλ.· *γναθμοῖσι γελοίων άλλοτρίοισιν*, λέγεται για τους μνηστήρες που γελούσαν με ένα πρόσωπο ξένο από το δικό τους, δηλ. με ένα επιτηδευμένο και αφύσικο γέλιο, σε Ομήρ. Οδ. (το malis ridere alienistου Ορατίου είναι διαφορετικό)· *άλλ. ὄμμασιν*, με τη βοήθεια των ματιών κάποιου άλλου, σε Σοφ.· *άλλοτριωτάτοις τοῖς σώμασιν χρῆσθαι*, μεταχειρίζομαι το σώμα μου σαν να ανήκε απολύτως σε κάποιον άλλο, σε Θουκ. **II.** αντίθ. προς το οἰκεῖος, ξένος, ανοικεῖος, Λατ. peregrinus, σε Όμηρ.· συχνά με σημασία εχθρότητας και μίσους, σε Ομήρ. Ιλ. **III.** επίρρ. *άλλοτρίως ἔχειν* ή *διακεῖσθαι πρὸς τινα*, δεν διάκειμαι ευνοϊκά απέναντι σε κάποιον, σε Λυσ.· συγκρ. -ώτερον, λιγότερο ευνοϊκά, σε Δημ.

άλλοτριότης, -ητος, ή, αποξένωση, αντίθ. προς το οἰκειότης, σε Πλάτ. κ.λπ.

άλλοτριό-χρως, -ωτος, ό, ή, αυτός που αλλάζει χρώμα, σε Ανθ.

άλλοτριώω, μέλ. -ώσω (ἄλλότριος)· **1.** με γεν. προσ., αποξενώνω από, τῶν σωμάτων τὴν πόλιν, σε Θουκ. **2.** με δοτ. προσ., καθιστώ εχθρική ως προς άλλο, τὴν χώραν τοῖς πολεμίοις, σε Ξεν. — Παθ., γίνομαι εχθρός, τινί, σε Θουκ. **3.** στην Παθ., λέγεται για πράγματα, απαλλοτριώνομαι, πέφτω σε ξένη ιδιοκτησία, σε Ηρόδ.

άλλοτριώσις, -εως, ή, αποξένωση, αλλοτριώση, τῆς ζυμμαχίας οὐχ ὁμοία ή ἄλλ., η απώλειά της, σε Θουκ.

ἄλλου, επίρρ. ἄλλοσε.

ἄλλοφος, -ον, Επικ. αντί ἄλοφος.

άλλο-φρονέω, μέλ. -ήσω, **I.** σκέφτομαι για άλλα ζητήματα, αδιαφορώ, δεν δίνω καμία προσοχή, σε Ομήρ. Οδ.· λέγεται για κάποιον σε λιπόθυμη κατάσταση, είμαι αναίσθητος, σε Ομήρ. Ιλ., Θεόκρ.· είμαι κυριευμένος από μανία, από τρέλα, σε Ηρόδ. **II.** είμαι διαφορετικής γνώμης, έχω διαφορετική άποψη, στον ίδ.

άλλό-φύλος, -ον (φυλή), αυτός που ανήκει σε άλλη φυλή, αλλοεθνής, Λατ. alienigena, σε Αισχύλ., Θουκ.· *πόλεμος ἄλλ.*, πόλεμος με αλλοφύλους, σε Πλούτ.

άλλό-χρως, -ον, συνηρ. -χρους, -ους (χρῶα), μεταβεβλημένος στο χρώμα, σε Ευρ.· ομοίως, **άλλό-χρως**, -ωτος, ό, ή, αυτός που μοιάζει ξένος ή αλλότριος, σε Πλούτ.

ἄλλυδης, επίρρ. (ἄλλος), Επικ. αντί ἄλλοσε, ἄλλοῦ, ἄλλυδης ἄλλος, ο ένας εδώ, ο άλλος εκεί, σε Όμηρ.· *ἄλλυδης ἄλλη*, αλλάζει πότε έτσι, πότε αλλιώς, σε Ομήρ. Ιλ.

άλλυσκε, **άλλύουσα**[ῦ], Επικ. αντί ἀνέλκε, ἀναλύουσα.

ἄλλως, Δώρ. **άλλῶς**, επίρρ. του ἄλλος, **I. 1.** με διαφορετικό τρόπο ή συμπεριφορά, αλλιώς, σε Όμηρ. κ.λπ.· στον Αττ. *ἄλλως πως*, με κάποιον άλλο τρόπο· *ἄλλως οὐδαμῶς*, με κανέναν άλλο τρόπο· *καὶ ἄλλως*, και εκτός αυτού· *ἀρίστου καὶ ἄλλως φρονιμωτάτου*, σε Πλάτ. **2.** *ἄλλως τε καί...*, και ιδίως, και μάλιστα, δηλ. ειδικά, σε Αττ. κ.λπ. **II. 1.** αλλιώς, διαφορετικά, *ἄλλως εἶπαι*, λέω με άλλο τρόπο, δηλ. αρνούμαι, σε Ηρόδ. **2.** με μακράν διαφορετικό τρόπο, δηλ. καλύτερα, σε Όμηρ. κ.λπ. **3.** διαφορετικά απ' ότi θα έπρεπε να

είναι, δηλ. χωρίς στόχο ή σκοπό, χωρίς λόγο, σε Ομήρ. Οδ., Ηρόδ. κ.λπ.· επίσης, άκαρπα, άσκοπα, μάταια, σε Ομήρ. Ιλ.

ἄλμα, -ατος, τό (ἄλλομαι), σκίρτημα, αναπήδημα, σε Ομήρ. Οδ.· *ἄλμα πέτρας*, πήδημα ή πτώση από βράχο, σε Ευρ.· *κυνῆς ἄλμα*, η αναπήδηση του λαχνού από την περικεφαλαία, σε Σοφ.

ἄλμενος, μτχ. Επικ. αορ. β' του ἄλλομαι.

ἄλμη, ή (ἄλς), **1.** θαλασσίνο νερό, ἄλμη, σε Ομήρ. Οδ. κ.λπ.· ἄλμη που έχει στεγνώσει πάνω στο δέρμα, στο ίδ.· αλμυρή επιφάνεια πάνω στο έδαφος, σε Ηρόδ. **2.** η αλμύρα της θάλασσας, δηλ. η ίδια η θάλασσα, σε Πίνδ., Αισχύλ.

ἄλμυρός, -ά, -όν (ἄλμη), **1.** αλμυρός, γλυφός, σε Ομήρ. Οδ. **2.** λέγεται για τη γεύση, γλυφός, υφάλμυρος, σε Θουκ., Ξεν. **3.** μεταφ., πικρός, άγευστος, στιφός, Λατ. amarus, σε Πλάτ. κ.λπ.· *ἄλμυρά κλαίειν*, κλαίω πικρά, σε Θεόκρ.

ἄλοάω, Επικ. **ἄλοιάω**· Επικ. γ' ενικ. παρατ. *ἄλοια*· μέλ. -ήσω, αόρ. α' ἡλόησα, Επικ. ἡλοίησα· (ἄλέω)· **1.** αλωνίζω, χτυπώ, ξεφλουδίζω, σε Πλάτ. **2.** ραβδίζω, ξυλοφορτώνω, σε Ομήρ. Ιλ., Αριστοφ.

ἄ-λοβος, -ον, αυτός που δεν έχει λοβό, λέγεται για το συκάτι των θυμάτων, σε Ξεν.

ἄ-λογέω, μέλ. -ήσω (ἄλογος), **1.** δεν δίνω προσοχή, εκτίμηση σε κάτι, Λατ. rationem non habere rei, με δοτ., σε Ομήρ. Ιλ.· με γεν., αδιαφορώ, καταφρονώ, περιφρονώ κάτι, σε Ηρόδ. **2.** είμαι «έξω φρενών», «χάνω τα λογικά μου», σε Λουκ.

ἄλογία, Ιων. -ίη, ή, **1.** έλλειψη σεβασμού ή προσοχής, ολιγωρία, αδιαφορία, *ἄλογίην εἶχον τοῦ χρηστηρίου*, το αφήφησε, σε Ηρόδ.· ομοίως, *έν ἄλογίη ἔχειν ή ποιεῖσθαι τι*, στον ίδ. **2.** στην Αττ., έλλειψη λογικής, παράλογη διαφυγή, απερισκεψία, αβουλία, σε Θουκ., Πλάτ.

ἄλογιστία, ή, απερισκεψία, αβουλία, προπέτεια, σε Πολύβ., Πλούτ. κ.λπ.

ἄ-λόγιστος, -ον (λογίζομαι), **I.** απερίσκεπτος, αστόχαστος, προπετής, σε Θουκ. κ.λπ.· *τό ἄλόγιστον*, έλλειψη λογικής, απερισκεψία, στον ίδ.· επίρρ. -τως, στον ίδ., σε Πλάτ. κ.λπ. **II.** αυτό που δεν εκτιμάται, που δεν υπολογίζεται, σε Σοφ.· αυτός ο οποίος δεν πρέπει να λαμβάνεται υπόψιν, φαύλος, σε Ευρ.

ἄ-λογος, -ον, I. 1. αυτός στον οποίο λείπει ολόγος, δηλ. ο μη ομιλών, ο άφωνος, σε Πλάτ.· επίρρ. *ἄλόγως*, σε Σοφ. **2.** ανείπωτος, ανέκφραστος, ανεκφώνητος, Λατ. infandus, σε Πλάτ. **II.** αυτός που δεν έχει λογική, παράλογος, στον ίδ. κ.λπ.· *τά ἄλογα*, κτήνη, ζώα, στον ίδ., σε Ξεν.· (στη Ν.Ε. ἄλογον, είναι το άλογο). **III.** απροσδόκητος, μη αναμενόμενος, σε Θουκ.

ἄλοητός, ό (ἄλοάω), αλώνισμα, σε Ξεν.

ἄλόθεν, επίρρ. (ἄλς), από τη θάλασσα, *έξ ἄλόθεν* (δείχνει ότι είναι παλιά γεν.), σε Ομήρ. Ιλ.

ἄλοιάω, Επικ. αντί ἄλοάω.

ἄ-λοιδορος, -ον, αυτός που δεν λαιδορεί, δεν κακολογεί, σε Αισχύλ.

ἄλοιητήρ, -ῆρος, ό (ἄλλοιάω), αυτός που αλωνίζει, που αλέθει, ἄλ. ὀδόντες, οι τραπεζίτες (τα δόντια), σε Ανθ.

ἄλοιφή, ή (ἄλείφω), **I.** στιδήποτε χρησιμοποιείται για επάλειψη, λαρδί, γράσο, αλοιφή, σε Όμηρ. **II.** επάλειψη αλοιφής ή μπογιάς, ἄλ. *μύρων*, σε Πλάτ.

ἄλοκίζω, μέλ. -σω (ἄλοξ), χαράσσω αυλάκια πάνω σε κέρινες πλάκες, ιχνογραφώ, τραβώ γραμμές (πρβλ. Λατ. ex-arare), σε Αριστοφ.

ἄλόντε[α], μτχ. αορ. β' δυικ. του ἄλίσκομαι.

ἄλοξ, -οκος, ή = ἄλλαξ.

άλός, γεν. του *ἄλς*.

ἄλος, Δωρ. αντί *ἤλος*, καρφί.

Ἄλο-σύνδη, ἢ [*ἄλς*, *ὑδνέω* (√ΣΥΔ) *τρέφω*], η θαλασσογεννημένη, όνομα της Αμφιτρίτης, σε Ομήρ. Οδ.

άλό-τριψ, **-ἴβος**, **ὀ** (*ἄλς*, *τρίβω*), γουδοχέρι για το κοπάνισμα του αλατιού, σε Ανθ.

άλ-ουργής, **-ές** (*ἄλς*, **ἔργω*), κατασκευασμένος στη θάλασσα, πορφυρός, δηλ. το γνήσιο πορφυρό χρώμα, σε Πλάτ.· *άλουργῆ*, τα πορφυρά ρούχα, σε Αισχύλ.

άλουργίς, **-ίδος**, ἢ, πορφυρή εσθήτα, σε Αριστοφ.· ως επίθ. *έσθῆς άλουργίς*, σε Λουκ.

άλουργός, **-όν** = *άλουργής*.

άλουσία, ἢ, μη λούσιμο, απλυσία, έλλειψη καθαριότητας, σε Ηρόδ., Ευρ.

ἄ-λουτος, **-ον** (*λούομαι*), άπλυτος, αυτός που δε χρησιμοποιεί το μπάνιο, σε Ηρόδ., Ευρ. κ.λπ.

ἄ-λοφος, Επικ. **ἄλ-λοφος**, **-ον**, αυτός που δεν έχει λοφίο, σε Ομήρ. Ιλ.

ἄ-λοχος[ἄ], **-ου**, ἢ (α *αθροιστικό λέχος*, πρβλ. [ἄκοίτης](#)), σύζυγος, σύντροφος, συμβία, σε Όμηρ., Τραγ.

άλώω, Επικ. αντί *άλάου*, *άλῶ*, προστ. του *άλάομαι*.

άλώνονται, Επικ. γ' πληθ. του *άλάομαι*.

ἄλπνιστος-η, **-ον**, επίθ. υπερθ. (πρβλ. [ἔπ-αλπνος](#)), ήδιστος, γλυκύτατος, φίλτατος, σε Πίνδ.

ἄλς (Α), **άλός[ἄ]**, **ὀ**, δοτ. πληθ. *ἄλασιν*· Λατ. SAL, τεμάχιο αλατιού, σε Ηρόδ.· γενικά, αλάτι, συχνά στον πληθ., σε Όμηρ. κ.λπ.· *άλός μέταλλον*, ορυχείο αλατιού, σε Ηρόδ., Ομήρ. Οδ. κ.λπ.

ἄλς (Β), **άλός[ἄ]**, ἢ, θάλασσα, σε Όμηρ.

ἄλσις, **-εως**, ἢ (*ἄλλομαι*), πήδημα, αναπήδηση, σε Αριστ.

ἄλσο, β' ενικ. Επικ. αορ. β' του *ἄλλομαι*.

ἄλσος, **-εος**, **τό**, αλσύλιο ή ξέφωτο δάσους, Λατ. saltus, σε Όμηρ.· ξέφωτο, σε Ομήρ. Οδ., Ηρόδ. κ.λπ. (αμφίβ. προέλ.).

άλσ-ώδης, **-ες** (*εἶδος*), όμοιος, παρόμοιος με ξέφωτο, σε Ευρ.

άλτικός, **-ή**, **-όν** (*ἄλλομαι*), επιδέξιος στο πήδημα, σε Ξεν.· *ἄλτ. ὄρχησις*, λέγεται για τους Σαλιείς ιερείς, σε Πλούτ.

ἄλτο, γ' ενικ. Επικ. αορ. β' του *ἄλλομαι*.

άλυκίς, **-ίδος**, ἢ (*ἄλς*), αλμυρή πηγή, σε Στράβ.

άλυκτάζω (*άλύω*), μόνο στον παρατ., βρίσκομαι σε θλίψη, σε Ηρόδ.

***άλυκτέω**, = το προηγ., βλ. [ἄλαλύκτημαι](#).

άλυκτο-πέδαι, **αἰ** (*άλύσσω*, *πέδη*), δεσμά που θλίβουν ή παρενοχλούν, σε Ησίοδ.· στον ενικ., σε Ανθ.

ἄλυξα, Επικ. αόρ. α' του *άλύσκω*.

ἄλυξις, **-εως**, ἢ (*άλύσκω*), διαφυγή, σε Αισχύλ.

ἄ-λύπητος, **-ον** (*λύπέω*), I. αυτός που δεν λυπάται ή δεν θλίβεται, σε Σοφ. II. Ενεργ., αυτός που δεν προκαλεί πόνο, στον ίδ.

ἄ-λύπος, **-ον** (*λύπη*), I. ο άνευ λύπης, σε Σοφ. κ.λπ.· με γεν., *ἄλ. γήρως*, χωρίς τους πόνους των γηρατειών, στον ίδ.· *τόἄλυπον* = *άλυπία*, σε Πλάτ.· επίρρ. *άλύπως ζῆν*,

ζω απαλλαγμένος από τον πόνο, στον ίδ. **II.** Ενεργ., αυτός που δεν προκαλεί πόνο, στον ίδ.

ἄ-λύρος, -ον (λύρα), αυτός που δεν έχει λύρα, ὕμνοι ἄλυροι, δηλ. άγριοι θρήνοι συνοδευόμενοι από τον αυλό και όχι από τη λύρα (πρβλ. **ἄφόρμικτος**), σε Ευρ. κ.λπ.

ἄλυσ, -υος, ὁ (άλύω), αργία, απραξία, περιπλάνηση, πλήξη, ανία, σε Πλούτ.

ἄλυσις, -εως, Ιων. δοτ. ἄλυσι, ἤ, αλυσίδα, σε Ηρόδ., Ευρ. (αμφίβ. προέλ.).

ἄ-λυσίτελής, -ές, ανωφελής, ακερδής, μη προσοδοφόρος, σε Ξεν.· επίρρ. -λῶς, στον ίδ.

άλυσκάζω, ἄλυσκω, μόνο στον ενεστ. και παρατ. αποφεύγω, εκφεύγω, σε Όμηρ.

άλυσκάνω, = ἄλύσκω, σε Ομήρ. Οδ.

άλύσκω, μέλ. ἄλύξω, Μέσο. ἄλύξομαι, αόρ. α' ἤλυξα, Επικ. ἄλυξα· (άλύω)·

αποφεύγω, αποκλίνω, αποχωρώ, εγκαταλείπω, με αιτ., σε Όμηρ. κ.λπ.· σπανίως με γεν., το «βάζω στα πόδια», σε Σοφ.· απόλ. διαφεύγω, σε Όμηρ.

άλύσσω (άλύω), είμαι στεναχωρημένος, είμαι θλιμμένος, σε Ομήρ. Ιλ.

ἄ-λύτος, -ον (λύω), μη χαλαρωμένος, αδιάρρηκτος, αδιάσπαστος, σε Όμηρ. κ.λπ.· συνεχής, αδιάκοπος, αέναος, κύκλος, σε Πίνδ.

άλύω ή ἄλύω, Αιολ. ἄλυίω (συγγενές προς το ἄλάομαι), **I.** περιπλανιέμαι νοητικά·

1. από λύπη, είμαι ανήσυχος, ταραγμένος, σε Ομήρ. Ιλ.· βρίσκομαι εκτός εαυτού, σε Όμηρ., Σοφ. **2.** από απορία, βρίσκομαι σε αδιέξοδο, δεν ξέρω τι να κάνω, ἄλυει δ' ἐπὶ παντί, στον ίδ.· ἄλ. λύπα, ἐν πόνοις, στον ίδ. **3.** από χαρά ή ενθουσιασμό, αγαλλίαση, βρίσκομαι εκτός εαυτού, σε Ομήρ. Οδ., Αισχύλ. **II.** περιφέρομαι ή περιπλανιέμαι τριγύρω, σε Λουκ., Βάβρ. (το ὕ στον Όμηρ., το ὕ άπαξ στην Οδ. και στους Τραγ.).

ἄλφάνω (VΛΛΦ)· αόρ. β' ἤλφον, ευκτ. ἄλφομι· φέρνω, βρίσκω, κομίζομαι, αποκτώ, σε Όμηρ.· μεταφ., φθόνον ἄλφάνειν, υφίσταμαι ζήλια, φθόνο, σε Ευρ.

ἄλφει-βοιος, -α, -ον (ἄλφάνω, βοῦς), αυτός που φέρνει τα βόδια, παρθένοι ἄλφειβοιοι, παρθένες για τις οποίες οι γονεῖς τους παρελάμβαναν πολλά βόδια ως δώρα από τους μνηστήρες τους, δηλ. πολυπόθητες, περιζήτητες, σε Ομήρ. Ιλ.

ἄλφηστής, -οῦ, ὁ, Επικ. γεν. πληθ. ἄλφηστάων· (ἄλφάνω)· αυτός που εργάζεται για το καθημερινό ψωμί του, εργατικός, δραστήριος, σε Ομήρ. Οδ.· ιδίως λέγεται για τους εμπόρους και τους ναυτικούς, στο ίδ.

ἄλφι, τό, ποιητ. συντομογρ. τύπος του ἄλφιτον, σε Ομηρ. Ὑμν.· ομοίως κρῖ αντί κριθῆ.

ἄλφιτ-ἄμοιβός, ὁ, έμπορος κριθάλευρων, σε Αριστοφ.

ἄλφιτον, τό (ἄλφός), ξεφλουδισμένο ή χοντροκοπανισμένο κριθάρι· ενικ. μόνο στη φράση ἄλφιτου ἄκτη, κριθάλευρο, Λατ. polenta, σε Όμηρ.· στον πληθ., ἄλφιτα, «πληγούρι» από κριθάρι, κριθάλευρα, αντίθ. προς το ἄλευρα, σε Όμηρ., Αττ. **II.** μεταφ., ο «επιούσιος άρτος» κάποιου, σε Αριστοφ.· πατρῶα ἄλφιτα., το πατρικό ψωμί, στον ίδ.

ἄλφιτο-ποιία, ή (ποιέω), δημιουργία κριθάλευρου, σε Ξεν.

ἄλφιτο-σίτέω, μέλ. -ήσω (σίτος), καταναλώνω κριθάλευρο, σε Ξεν.

ἄλφοι, γ' ενικ. αόρ. β' ευκτ. του ἄλφάνω.

άλφος, ὄ, λευκότητα, υπόλευκη λέπρα, σε Ησίοδ., Πλάτ. κ.λπ. (από την ίδια ρίζα προέρχεται το Λατ. *albus*, και επίσης *άλφιτον*, εξαιτίας της λευκότητας του κριθαριού).

άλωά, Δωρ. αντί *άλωή*.

Άλωάς, -άδος, ή (άλωή), θεότητα του αλωνιού, σε Θεόκρ.

άλωεινός, -ή, -όν (άλως), αυτός που ανήκει ή χαρακτηρίζει το αλώνι, σε Ανθ.

άλωή[ᾶ], Δωρ. **άλωά**, ή (*άλέω*), Επικ. αντί *άλως*, **I.** το δάπεδο του αλωνιού, *ιέρās κατ' άλωάς*, σε Ομήρ. *Ιλ.· μεγάλην κατ' άλωήν, εὔκτιμένην κατ' άλ.*, στο *ίδ.* **II.** κήπος, αμπέλι, φυτεία, βλ. [γουνός](#).

άλώη, I. γ' ενικ. υποτ. αορ. β' του *άλισκομαι*. **II.** αλλά **άλώη**, ευκτ.

Άλωίς, -ίδος, ή = *Άλωάς*, σε Θεόκρ.

άλωίτης[ι], -ου, ὄ, αυτός που αλωνίζει, γεωργός, καλλιεργητής, σε Ανθ.

άλῶναι, Επικ. **άλῶμεναι**, απαρ. αορ. β' του *άλισκομαι*.

ἄλων, -ωνος, ή = *άλως*, βρίσκεται στις πλάγιες πτώσεις, σε Αριστ.

άλωπέκειος, -α, -ον, *Ιων. -εος, -η, -ον (άλῶπηξ)*, λέγεται για την αλεπού· *άλωπεκέη*, *Αττ. -κῆ* (ενν. *δορά*), δέρμα, γούνα αλεπούς, σε Ηρόδ., Πλούτ.

άλωπεκίας, -ου, ὄ (άλῶπηξ), αυτός που φέρει στίγματα αλεπούς, σε Λουκ.

άλωπεκιδεύς, -έως, ὄ (άλῶπηξ), νεαρή αλεπού, σε Αριστοφ.

άλωπεκίζω, μέλ. -σω (*άλῶπηξ*), μιμούμαι την αλεπού, σε Αριστοφ.

άλωπέκιον, τό, υποκορ. του *άλῶπηξ*, μικρή αλεπού, σε Αριστοφ.

άλωπεκίς, -ίδος, ή I. = *κυναλώπηξ*, σε Ξεν. **II.** κάλυμμα του κεφαλιού από δέρμα αλεπούς, στον *ίδ.*

άλῶπηξ[ᾶ], -εκος, ή, δοτ. πληθ. *άλῶπήκεσσι*, η αλεπού, σε Σόλωνα, σε Ηρόδ. κ.λπ. (αμφίβ. προέλ.).

ἄλως[ᾶ], ή, γεν. *άλω* και *άλως*· δοτ. *άλω*, αιτ. *άλω*, *άλων*, *άλωα*· ονομ. και αιτ. πληθ. *άλως*· (*άλέω*)· όπως το Επικ. *άλωή*, το δάπεδο του αλωνιού, σε Ξεν. κ.λπ.· έπειτα, απο το στρογγυλό του σχήμα. **II.** ο δίσκος του ήλιου ή του φεγγαριού ή λέγεται για ασπίδες, σε Αισχύλ. κ.λπ.

άλῶσῖμος, -ον (άλισκομαι, άλῶναι), I. 1. εύκολος στο να απλωθεί, να νικηθεί ή να κατακτηθεί, σε Ηρόδ., Θουκ. κ.λπ. **2.** λέγεται για το πνεύμα, εύκολος στην κατανόηση, σε Σοφ. **II.** (*άλωσις*), που αναφέρεται ή χαρακτηρίζει την αιχμαλωσία, *παιάν άλ.*, παιάνας θριαμβευτικός για την άλωση πόλης, σε Αισχύλ.· *βάξις άλ.*, αγγελία για την άλωση, στον *ίδ.*

άλωσις, -εως, Ιων. -ιος, ή (άλισκομαι, άλῶναι), I. άλωση, εκπόρθηση, κατάκτηση, κυριαρχία, αιχμαλωσία, κατάλυση, καταστροφή, σε Πίνδ., Αισχύλ. κ.λπ.· *δαίτων άλ.*, κατάκτηση από τον εχθρό, στον *ίδ.*· τα μέσα της άλωσης, σε Σοφ.· *άλῶναι ισχυράν άλωσιν*, κατάλυση χωρίς τη διέξοδο διαφυγής, σε Πλούτ. **II.** ως δικανικός όρος, καταδίκη, σε Πλάτ.

άλωτός, -ή, -όν, ρημ. επίθ. του *άλισκομαι*, **I.** κατακτημένος ή κυριευμένος (αυτός που μπορεί να αλωθεί), σε Θουκ. **II.** εφικτός, κατορθωτός, σε Σοφ.

ά-λώφητος, -ον (λωφάω), αδιάλειπτος, συνεχής, σε Πλούτ.

άλῶω, Επικ. αντί *άλῶ*, υποτ. αορ. β' του *άλισκομαι*.